

31993L0006

11.6.1993

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 141/1

DYREKTYWA RADY 93/6/EWG
z dnia 15 marca 1993 r.
w sprawie adekwatności kapitałowej przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 57 ust. 2 zdanie pierwsze i trzecie,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

we współpracy z Parlamentem Europejskim ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

głównym celem dyrektywy Rady 93/22/EWG z dnia 10 maja 1993 r. w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych ⁽⁴⁾ jest umożliwienie przedsiębiorstwom inwestycyjnym, posiadającym zezwolenia przyznane przez właściwe władze ich Państw Członkowskich i nadzorowanym przez te władze, swobodnego zakładania filii i świadczenia usług w innych Państwach Członkowskich; w tym celu dyrektywa zapewnia koordynację przepisów w zakresie przyznawania zezwoleń przedsiębiorstwom inwestycyjnym i prowadzenia przez nich działalności;

powyższa dyrektywa nie ustanawia jednak wspólnych zasad dotyczących wielkości funduszy własnych przedsiębiorstw inwestycyjnych ani nawet nie ustala wymaganego poziomu kapitału założycielskiego takich przedsiębiorstw; dyrektywa ta nie ustanawia wspólnych ram monitorowania ryzyka, które przedsiębiorstwa te

ponoszą; w kilku przepisach tej dyrektywy wspomina się o innej inicjatywie Wspólnoty, która ma na celu właśnie koordynację rozwiązań w tych dziedzinach;

przyjęte podejście zakłada dokonanie jedynie zasadniczej harmonizacji w zakresie niezbędnym i dostatecznym, aby zapewnić wzajemne uznawanie zezwolenia i systemów nadzoru ostrożnościowego; podjęcie działań w celu przyjęcia wspólnej definicji funduszy własnych przedsiębiorstw inwestycyjnych, ustalenia wymaganego poziomu ich kapitału założycielskiego oraz ustanowienia wspólnych ram dla monitorowania ryzyka obciążającego działalność tych przedsiębiorstw stanowi nieodzowny element harmonizacji, koniecznej dla zastosowania zasady wzajemnego uznawania w ramach wewnętrznego rynku finansowego;

właściwe jest zróżnicowanie wymaganego poziomu kapitału założycielskiego w zależności od zakresu działalności określonego w zezwoleniu przyznanemu przedsiębiorstwu inwestycyjnemu;

należy zezwolić istniejącym przedsiębiorstwom inwestycyjnym na kontynuowanie swojej działalności, pod określonymi warunkami, nawet wówczas gdy nie sprostają one wymogom w zakresie minimalnego poziomu kapitału założycielskiego dla przedsiębiorstw nowo powstałych;

Państwa Członkowskie mają także możliwość ustanowienia przepisów bardziej restrykcyjnych, aniżeli te przewidziane w niniejszej dyrektywie;

niniejsza dyrektywa stanowi część szerszego wysiłku międzynarodowego zmierzającego do zbliżenia do siebie obowiązujących przepisów dotyczących nadzoru nad przedsiębiorstwami inwestycyjnymi i instytucjami kredytowymi (zbiorowo zwanymi dalej „instytucjami”);

wspólne normy podstawowe dotyczące funduszy własnych instytucji stanowią kluczowy element rynku wewnętrznego w

⁽¹⁾ Dz.U. C 152 z 21.6.1990, str. 6
i Dz.U. C 50 z 25.2.1992, str. 5.

⁽²⁾ Dz.U. C 326 z 16.12.1991, str. 89
i Dz.U. C 337 z 21.12.1992, str. 114.

⁽³⁾ Dz.U. C 69 z 18.3.1991, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 141 z 11.6.1993, str. 27.

sektorze usług inwestycyjnych, gdyż fundusze własne służą zapewnieniu ciągłości działania instytucji oraz ochronie inwestorów;

na wspólnym rynku finansowym poszczególne instytucje, zarówno przedsiębiorstwa inwestycyjne, jak i instytucje kredytowe, bezpośrednio konkurują ze sobą;

z tych względów pożądane jest równe traktowanie instytucji kredytowych i przedsiębiorstw inwestycyjnych;

w przypadku instytucji kredytowych dyrektywa Rady 89/647/EWG z dnia 18 grudnia 1989 r. w sprawie współczynnika wypłacalności dla instytucji kredytowych ⁽¹⁾ wprowadziła już wspólne normy w zakresie nadzorowania i monitorowania ryzyka kredytowego;

niezbędne jest opracowanie wspólnych norm dotyczących ryzyka rynkowego, wynikającego z działalności instytucji kredytowych oraz ustalenie równoległych ram nadzorowania ryzyka, które ponoszą instytucje, zwłaszcza ryzyka rynkowego, w szczególności ryzyka pozycji, ryzyka kontrahenta/ryzyka rozliczenia i ryzyka walutowego;

niezbędne jest wprowadzenie pojęcia „portfel handlowy”, który obejmuje pozycje otwierane w papierach wartościowych i innych instrumentach finansowych, przeznaczonych do obrotu a obciążonych głównie ryzykiem rynkowym, jak również zaangażowania wynikające z określonych usług finansowych świadczonych na rzecz klientów;

pożądane jest, aby instytucje prowadzące jedynie znikomą działalność w ramach portfela handlowego, w ujęciu zarówno względnym, jak i bezwzględnym, miały możliwość stosowania przepisów dyrektywy 89/647/EWG, a nie musiały przestrzegać wymogów określonych w załącznikach I i II do niniejszej dyrektywy;

istotne jest, aby przy monitorowaniu ryzyka rozliczenia/ryzyka dostawy uwzględnić istnienie systemów dających adekwatny poziom zabezpieczenia, które ogranicza takie ryzyko;

w każdym przypadku instytucje muszą przestrzegać przepisów niniejszej dyrektywy w zakresie pokrycia funduszami własnymi ryzyka walutowego obciążającego całokształt ich działalności; należy ustalać niższe wymogi kapitałowe dla pozycji w walutach ściśle ze sobą skorelowanych, gdy korelacja taka została potwierdzona badaniami statystycznymi lub wynika z obowiązujących umów międzyrządowych, zwłaszcza w perspektywie utworzenia Europejskiej Unii Walutowej;

istnienie we wszystkich instytucjach wewnętrznych systemów monitorowania i kontroli ryzyka stopy procentowej, obciążającego całą działalność tych instytucji stanowi szczególnie istotny sposób ograniczania tego ryzyka do minimum; w związku z tym systemy takie muszą podlegać nadzorowi ze strony właściwych organów;

Dyrektywa Rady 92/121/EWG z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie nadzoru i kontroli wysokiego ryzyka ponoszonego przez instytucje kredytowe ⁽²⁾ nie miała na celu ustanowienia wspólnych zasad monitorowania koncentracji zaangażowań w zakresie działalności, która zasadniczo obciążona jest ryzykiem rynkowym; w dyrektywie tej wspomina się o innej inicjatywie Wspólnoty, która ma na celu przyjęcie wymaganej koordynacji rozwiązań w tej dziedzinie;

niezbędne jest przyjęcie wspólnych zasad monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań przedsiębiorstw inwestycyjnych;

fundusze własne instytucji kredytowych zostały już zdefiniowane w dyrektywie Rady 89/299/EWG z dnia 17 kwietnia 1989 r. w sprawie funduszy własnych instytucji kredytowych ⁽³⁾;

powyższa definicja stanowiła podstawę do zdefiniowania funduszy własnych instytucji;

istnieją jednak względy stanowiące o tym, że do celów niniejszej dyrektywy definicja funduszy własnych instytucji może różnić się od definicji zawartej w wyżej wspomnianej dyrektywie, celem uwzględnienia szczególnego charakteru tych rodzajów działalności prowadzonej przez instytucje, które narażone są głównie na ryzyko rynkowe;

dyrektywa Rady 92/30/EWG z dnia 6 kwietnia 1992 r. w sprawie nadzoru skonsolidowanego nad instytucjami kredytowymi ⁽⁴⁾ ustala zasadę konsolidacji; dyrektywa ta nie ustanawia wspólnych zasad konsolidacji w przypadku instytucji finansowych, których działalność zasadniczo obciążona jest ryzykiem rynkowym; w dyrektywie tej wspomina się o innej inicjatywie Wspólnoty, która ma na celu przyjęcie skoordynowanych działań w tej dziedzinie;

dyrektywa 92/30/EWG nie ma zastosowania do grup, w których skład wchodzi jedno przedsiębiorstwo inwestycyjne lub więcej takich przedsiębiorstw, lecz nie wchodzi żadna instytucja kredytowa; ustalono jednak, że pożądane będzie ustanowienie wspólnych ram wprowadzenia nadzoru skonsolidowanego nad przedsiębiorstwami inwestycyjnymi;

od czasu do czasu może zaistnieć konieczność dokonania technicznych korekt szczegółowych przepisów niniejszej dyrektywy celem uwzględnienia nowych zjawisk w dziedzinie usług inwestycyjnych; Komisja odpowiednio zaproponuje niezbędne korekty;

Rada w późniejszym terminie przyjmie tryb dokonywania korekt celem dostosowania niniejszej dyrektywy do wymogów postępu technicznego, zgodnie z postanowieniami decyzji Rady 87/373/EWG z dnia 13 lipca 1987 r. ustanawiającej procedury

⁽²⁾ Dz.U. L 29 z 5.2.1993, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 124 z 5.5.1989, str. 16. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 92/30/EWG (Dz.U. L 110 z 28.4.1992, str. 52).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 110 z 28.4.1992, str. 52.

⁽¹⁾ Dz.U. L 386 z 30.12.1989, str. 14. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 92/30/EWG (Dz.U. L 110 z 28.4.1992, str. 52).

stosowania uprawnień wykonawczych powierzonych Komisji ⁽¹⁾; do tego czasu Rada, na wniosek Komisji, sama dokonuje takich korekt;

należy wprowadzić przepis dotyczący ponownej oceny niniejszej dyrektywy w ciągu trzech lat od dnia jej wejścia w życie, w świetle zgromadzonych doświadczeń, rozwoju wydarzeń na rynkach finansowych i prac przeprowadzonych w międzynarodowych gremiach organów nadzorczych; ocena ta obejmie również ewentualny przegląd obszarów, które mogą wymagać modyfikacji technicznych;

istnieje tak ścisły związek między niniejszą dyrektywą a dyrektywą 93/22/EWG w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych, że wejście w życie tych dyrektyw w różnych terminach mogłoby prowadzić do zakłócenia konkurencji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

1. Państwa Członkowskie stosują wymogi określone w niniejszej dyrektywie wobec przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zgodnie z definicjami zawartymi w art. 2.

2. Państwo Członkowskie może nakładać na przedsiębiorstwa inwestycyjne i instytucje kredytowe, którym przyznało zezwolenie, dodatkowe lub bardziej restrykcyjne wymogi.

DEFINICJE

Artykuł 2

Do celów niniejszej dyrektywy:

- 1) „instytucje kredytowe” oznaczają wszystkie instytucje, które spełniają kryteria definicji zawartej w art. 1 tiret pierwsze pierwszej dyrektywy Rady 77/780/EWG z dnia 12 grudnia 1977 r. dotyczącej koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe ⁽²⁾, które podlegają przepisom dyrektywy 89/647/EWG;
- 2) „przedsiębiorstwo inwestycyjne” oznacza instytucję, w rozumieniu art. 1 pkt 2 dyrektywy 93/22/EWG, która podlega przepisom tej dyrektywy, z wyłączeniem:
 - instytucji kredytowych,
 - przedsiębiorstw miejscowych, według definicji zawartej w pkt 20 niniejszego artykułu, oraz

— przedsiębiorstw, które jedynie przyjmują i przekazują zlecenia inwestorów, a nie przechowują środków lub papierów wartościowych swoich klientów, i które z tego powodu nie mogą w żadnym momencie być zadłużone wobec tych klientów;

- 3) „instytucje” oznaczają instytucje kredytowe i przedsiębiorstwa inwestycyjne;
- 4) „uznane przedsiębiorstwa inwestycyjne z państw trzecich” oznaczają przedsiębiorstwa, które, gdyby założyły jednostkę w państwie Wspólnoty, byłyby objęte definicją przedsiębiorstwa inwestycyjnego zawartą w ust. 2, które posiadają zezwolenie przyznane w państwie trzecim i które podlegają regułom ostrożnościowym, uznawanym przez właściwe władze za przynajmniej równie restrykcyjne, jak reguły ustanowione w niniejszej dyrektywie;
- 5) „instrumenty finansowe” oznaczają instrumenty wyszczególnione w sekcji B Załącznika do dyrektywy 93/22/EWG;
- 6) „portfel handlowy” instytucji obejmuje:
 - a) pozycje otwierane na własny rachunek w instrumentach finansowych przeznaczonych do odsprzedaży i/lub nabywane przez instytucję z zamiarem uzyskania krótkoterminowych korzyści płynących z aktualnej i/lub spodziewanej różnicy pomiędzy ceną nabycia a ceną sprzedaży bądź też z innych zmian cen lub stóp procentowych, jak również pozycje w instrumentach finansowych powstałe w wyniku usług brokerskich z dopasowaniem kwot kapitałowych, oraz pozycje otwierane celem zabezpieczenia innych składników portfela handlowego;
 - b) zaangażowania wynikające z transakcji nierozliczonych, z dostaw instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie i z pozagiełdowych instrumentów pochodnych, o których mowa w załączniku II ust. 1, 2, 3 i 5, zaangażowania wynikające z umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu i z udzielania pożyczek papierów wartościowych, gdy transakcje te, o których mowa w ust. 4 załącznika II, odnoszą się do papierów zaliczonych do portfela handlowego według definicji podanej w lit. a), oraz zaangażowania wynikające z umów z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu i z zaciągania pożyczek papierów wartościowych opisanych w tym samym ustępie, pod warunkiem uzyskania zgody właściwych organów, o ile wszystkie te transakcje spełniają warunki określone poniżej bądź to w ppkt i), ii), iii) i v), bądź też w ppkt iv) i v):
 - i) zaangażowania podlegają codziennej wycenie według procedur ustanowionych w załączniku II;
 - ii) wartość zabezpieczenia jest korygowana celem uwzględnienia istotnych zmian wartości papierów będących przedmiotem danej umowy lub transakcji, według zasad uznanych za dopuszczalne przez właściwe władze;

⁽¹⁾ Dz.U. L 197 z 18.7.1987, str. 33.

⁽²⁾ Dz.U. L 322 z 17.12.1977, str. 30. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 89/646/EWG (Dz.U. L 386 z 30.12.1989, str. 1).

- iii) umowa lub warunki transakcji przewidują, iż w przypadku nieuregulowania transakcji ze strony kontrahenta roszczenia danej instytucji zostają automatycznie i bezzwłocznie zaspokojone z należności tego kontrahenta drogą kompensaty;
 - iv) dana umowa lub transakcja została zawarta z kontrahentem profesjonalnym;
 - v) takie umowy i transakcje są wyłącznie zawierane do celów ogólnie przyjętych i właściwych, z wyłączeniem transakcji sztucznych, w szczególności tych, które nie mają charakteru krótkoterminowego; oraz
- c) zaangażowania z tytułu opłat, prowizji, odsetek, dywidend i depozytów gwarancyjnych wymaganych przy giełdowych instrumentach pochodnych, które są bezpośrednio związane z pozycjami w portfelu handlowym, o których mowa w załączniku II ust. 6.
- Poszczególne pozycje zostają zaliczone do portfela handlowego lub wyłączone z tego portfela według obiektywnych procedur, w tym standardów rachunkowości obowiązujących w danej instytucji, procedury te oraz ich konsekwentne przestrzeganie podlegają ocenie właściwych organów;
- 7) „przedsiębiorstwo macierzyste”, „przedsiębiorstwo zależne” i „instytucja finansowa” używane są zgodnie z definicjami zawartymi w art. 1 dyrektywy 92/30/EWG;
 - 8) „finansowa spółka holdingowa” oznacza instytucję finansową, której przedsiębiorstwa zależne są wyłącznie lub głównie instytucjami kredytowymi, przedsiębiorstwami inwestycyjnymi lub innymi instytucjami finansowymi, przy czym przynajmniej jeden z tych podmiotów jest instytucją kredytową bądź przedsiębiorstwem inwestycyjnym;
 - 9) „wagi ryzyka” oznaczają stopnie ryzyka kredytowego mające zastosowanie do poszczególnych kontrahentów, stosownie do postanowień dyrektywy 89/647/EWG. Jednakże aktywom stanowiącym roszczenia od przedsiębiorstw inwestycyjnych lub uznanych przedsiębiorstw inwestycyjnych państw trzecich, innym zaangażowaniom wobec takich przedsiębiorstw oraz zaangażowaniom wobec uznanych izb rozliczeniowych i giełd zostają przypisane te same wagi, jakie przypisuje się w przypadku, gdy kontrahent jest instytucją kredytową;
 - 10) „pozagiełdowe instrumenty pochodne” oznaczają kontrakty stopy procentowej i kontrakty wymiany walutowej, o których mowa w załączniku II do dyrektywy 89/647/EWG, oraz kontrakty pozabilansowe odnoszące się do akcji, pod warunkiem że żadne kontrakty tego typu nie są przedmiotem obrotu na uznanych giełdach, na których podlegają codziennym wymogom regulowania depozytów gwarancyjnych, w przypadku kontraktów walutowych pierwotny termin rozliczenia każdego kontraktu tego rodzaju wynosi ponad 14 dni kalendarzowych;

- 11) „rynek regulowany” oznacza rynek, który spełnia kryteria definicji zawartej w art. 1 pkt 13 dyrektywy 93/22/EWG;
- 12) „pozycje o obniżonym ryzyku” oznaczają pozycje długie i krótkie w aktywach, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. b) dyrektywy 89/647/EWG, oraz w instrumentach dłużnych emitowanych przez przedsiębiorstwa inwestycyjne lub uznane przedsiębiorstwa inwestycyjne państw trzecich. Termin ten oznacza także pozycje długie i krótkie w innych instrumentach dłużnych, o ile instrumenty te spełniają następujące warunki: po pierwsze, instrumenty te muszą być dopuszczone do obrotu na przynajmniej jednym rynku regulowanym w Państwie Członkowskim lub na giełdzie w państwie trzecim, pod warunkiem że giełda ta jest uznawana przez właściwe władze danego Państwa Członkowskiego; po drugie, instrumenty te muszą być uważane przez daną instytucję za dostatecznie płynne, a jednocześnie, z uwagi na wypłacalność emitenta, muszą być obciążone ryzykiem niewykonania zobowiązań ze strony kontrahenta w stopniu porównywalnym z aktywami wymienionymi w art. 6 ust. 1 lit. b) dyrektywy 89/647/EWG bądź też w stopniu niższym; sposób oceny tych instrumentów podlega badaniu przez właściwe władze, które obalają opinię instytucji, jeśli uznają, że dany instrument jest obciążony zbyt wysokim stopniem ryzyka niewykonania zobowiązań ze strony kontrahenta, aby został zaliczony do pozycji o obniżonym ryzyku.

Niezależnie od powyższego do czasu dalszej koordynacji w tym zakresie właściwe władze mają możliwość, wedle własnego uznania, zaliczania do pozycji o obniżonym ryzyku instrumentów, które cechują się dostateczną płynnością i z uwagi na wypłacalność emitenta są obciążone ryzykiem niewykonania zobowiązań ze strony kontrahenta w stopniu porównywalnym z aktywami wymienionymi w art. 6 ust. 1 lit. b) dyrektywy 89/647/EWG bądź też w stopniu niższym. W takich przypadkach owe ryzyko związane z tymi instrumentami musiało być ocenione na takim poziomie przez przynajmniej dwie agencje ratingowe uznawane przez właściwe władze bądź też przez jedną taką agencję, o ile instrumenty te nie otrzymały niższej oceny od żadnej innej agencji ratingowej uznawanej przez właściwe władze.

Właściwe władze mogą jednak odstąpić od warunku określonego w powyższym zdaniu, jeśli uznają, że byłoby to niewłaściwe ze względu np. na charakterystykę rynku, emitenta lub emisji czy też ze względu na określone połączenie takich czynników.

Ponadto właściwe władze wymagają od instytucji, aby przypisały instrumentom, które odznaczają się szczególnie wysokim stopniem ryzyka z uwagi na niedostateczną płynność lub wypłacalność emitenta, maksymalną wagę wykażaną w tabeli nr 1 zamieszczonej w załączniku I ust. 14.

Właściwe władze każdego Państwa Członkowskiego regularnie przekazują Radzie i Komisji informacje o metodach

stosowanych przy ocenie pozycji o ograniczonym ryzyku, a w szczególności o metodach wykorzystywanych do oceny stopnia płynności danej emisji i wypłacalności emitenta;

- 13) „zaangażowania wobec rządów centralnych” oznaczają pozycje długie i krótkie w aktywach, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. a) dyrektywy 89/647/EWG, oraz w instrumentach, którym przypisano wagę ryzyka 0 % w art. 7 tej dyrektywy;
- 14) „zamienne papiery wartościowe” oznaczają papiery wartościowe, które posiadacz ma możliwość zamiany na inne papiery, zazwyczaj na akcje w kapitale emitenta;
- 15) „gwarancja subskrypcyjna” oznacza instrument dający posiadaczowi prawo do nabycia określonej liczby akcji zwykłych lub obligacji po ustalonej cenie w terminie do daty wygaśnięcia gwarancji. Rozliczenie gwarancji subskrypcyjnej może nastąpić bądź przez dostawę papierów, bądź przez odpowiednią płatność gotówkową;
- 16) „zabezpieczona gwarancja subskrypcyjna” oznacza instrument wyemitowany przez podmiot inny niż emitent instrumentu będącego przedmiotem gwarancji, dający posiadaczowi prawo, w terminie do daty wygaśnięcia gwarancji, do nabycia określonej liczby akcji zwykłych lub obligacji po ustalonej cenie bądź też do uzyskania dochodu lub uniknięcia straty w odniesieniu do fluktuacji indeksu obejmującego instrumenty finansowe wyszczególnione w sekcji B Załącznika do dyrektywy 93/22/EWG;
- 17) „umowa z udzielonym przyrzeczeniem odkupu” i „umowa z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu” oznaczają jakąkolwiek umowę, zgodnie z którą instytucja lub jej kontrahent przekazuje drugiej stronie papiery wartościowe lub gwarantowane prawa odnośnie do tytułu do tych papierów, gdy gwarancji takiej udzieliła uznana giełda posiadająca prawo do owych papierów, przy czym umowa nie zezwala instytucji jednocześnie przekazać ani zastawić danych papierów na rzecz więcej niż jednego kontrahenta, a warunkiem transakcji jest zobowiązanie odkupu tych papierów (lub papierów zastępczych o tych samych cechach) po określonej cenie w ustalonym terminie przyszłym bądź też w terminie, który ustali strona przekazująca papiery; dla instytucji sprzedającej papiery wartościowe transakcja ta stanowi „umowę z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”, natomiast dla instytucji kupującej papiery stanowi ona „umowę z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu”.

Umowa z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu traktowana jest jako transakcja z kontrahentem profesjonalnym, gdy kontrahent ten objęty jest koordynacją środków ostrożnościowych na poziomie Wspólnoty lub jest instytucją kredytową strefy A w rozumieniu definicji zawartej w dyrektywie 89/647/EWG bądź uznany przedsiębiorstwem inwestycyjnym państwa trzeciego, a także wówczas, gdy transakcja została zawarta z uznaną izbą rozliczeniową lub giełdą;

- 18) „udzielanie pożyczki papierów wartościowych” i „zaciągnięcie pożyczki papierów wartościowych” oznaczają jakiekolwiek transakcje, zgodnie z którymi instytucja lub jej kontrahent przekazuje drugiej stronie papiery wartościowe, otrzymując odpowiednie zabezpieczenie, a warunkiem transakcji jest zobowiązanie drugiej strony do zwrotu papierów odpowiadających papierom otrzymanym w danym terminie przyszłym lub na żądanie strony przekazującej te papiery; dla instytucji przekazującej papiery wartościowe transakcja taka stanowi transakcję „udzielenia pożyczki papierów wartościowych”, natomiast dla instytucji otrzymującej papiery stanowi ona transakcję „zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych”.

Zaciągnięcie pożyczki papierów wartościowych traktowane będzie jako transakcja z kontrahentem profesjonalnym, gdy kontrahent ten objęty jest koordynacją środków ostrożnościowych na poziomie Wspólnoty lub jest instytucją kredytową strefy A w rozumieniu definicji zawartej w dyrektywie 89/647/EWG bądź uznany przedsiębiorstwem inwestycyjnym z państwa trzeciego, a także wówczas, gdy transakcja została zawarta z uznaną izbą rozliczeniową lub giełdą;

- 19) „bezpośredni uczestnik rozliczeń” oznacza członka giełdy lub izby rozliczeniowej pozostającej w bezpośrednim stosunku umownym z centralnym kontrahentem (gwarantem rynku); pośredni uczestnicy rozliczeń muszą swoje transakcje rozliczać za pośrednictwem uczestnika bezpośredniego;
- 20) „przedsiębiorstwo miejscowe” oznacza przedsiębiorstwo działające wyłącznie na własny rachunek na giełdzie opcji lub terminowych kontraktów na instrumenty finansowe bądź też na rachunek innych członków tej samej giełdy lub kwotujące dwustronnie dla nich ceny, które posiada gwarancję bezpośredniego uczestnika rozliczeń tej giełdy. Odpowiedzialność za egzekwowanie wykonania kontraktów zawartych przez takie przedsiębiorstwo musi wziąć na siebie bezpośredni uczestnik rozliczeń giełdy, a kontrakty takie muszą być uwzględniane przy wyliczaniu łącznych wymogów kapitałowych w stosunku do takiego uczestnika bezpośredniego, o ile pozycje przedsiębiorstwa miejscowego są całkowicie oddzielone od pozycji uczestnika bezpośredniego;
- 21) „współczynnik delta” oznacza przewidywany stopień zmiany ceny opcji w zależności od małej zmiany ceny instrumentu będącego przedmiotem opcji;
- 22) do celów ust. 4 załącznika I „pozycja długa” oznacza pozycję, w którą wchodzi instytucja poprzez ustalenie stawki oprocentowania, którą otrzyma w danym okresie przyszłym, natomiast „pozycja krótka” oznacza pozycję, w którą wchodzi instytucja poprzez ustalenie stawki oprocentowania, którą zapłaci w danym okresie przyszłym;
- 23) „fundusze własne” oznaczają fundusze własne w rozumieniu definicji zawartej w dyrektywie 89/299/EWG. Definicja ta może jednak ulec zmianie w okolicznościach opisanych w załączniku V;
- 24) „kapitał założycielski” oznacza pozycje określone w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 dyrektywy 89/299/EWG;

- 25) „fundusze własne podstawowe” oznaczają sumę łączną pozycji określonych w art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 dyrektywy 89/299/EWG, pomniejszoną o sumę łączną pozycji określonych w art. 2 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 tej dyrektywy;
- 26) „kapitał” oznacza fundusze własne;
- 27) „okresowość zmodyfikowaną” wylicza się za pomocą wzoru przedstawionego w ust. 26 załącznika I.

KAPITAŁ ZAŁOŻYCIELSKI

Artykuł 3

1. Przedsiębiorstwa inwestycyjne, które przechowują środki i/lub papiery wartościowe klientów oraz oferują jedną lub więcej spośród niżej wymienionych usług, muszą dysponować kapitałem założycielskim w wysokości 125 000 ECU:

- przyjmowanie i przekazanie zleceń inwestorów dotyczących instrumentów finansowych,
- wykonywanie zleceń inwestorów dotyczących instrumentów finansowych,
- zarządzanie indywidualnymi portfelami inwestycyjnymi składającymi się z instrumentów finansowych,

pod warunkiem że nie prowadzą transakcji instrumentami finansowymi na własny rachunek ani nie przejmują emisji instrumentów finansowych.

Utrzymywanie pozycji w instrumentach finansowych nie zaliczonych do portfela handlowego celem lokowania funduszy własnych nie jest traktowane jako prowadzenie transakcji do celów ust. 1 i 2.

Właściwe władze mogą jednak zezwolić przedsiębiorstwu inwestycyjnemu, które wykonuje zlecenia inwestorów dotyczące instrumentów finansowych, na trzymanie takich instrumentów również na własny rachunek, jeśli:

- takie pozycje powstają jedynie wówczas, gdy przedsiębiorstwu nie udaje się dokładnie dopasować zleceń inwestorów,
- łączna wartość rynkowa wszystkich takich pozycji podlega górnej granicy 15 % kapitału założycielskiego firmy,
- przedsiębiorstwo spełnia wymogi określone w art. 4 i 5, oraz
- takie pozycje mają charakter incydentalny i tymczasowy, a ich utrzymywanie jest ściśle ograniczone do okresu niezbędnego do przeprowadzenia danej transakcji.

2. Państwa Członkowskie mogą obniżyć kwotę określoną w ust. 1 do wysokości 50 000 ECU, jeśli dane przedsiębiorstwo nie posiada zezwolenia ani na przechowywanie środków lub papierów wartościowych klientów, ani na prowadzenie transakcji na własny rachunek, ani na przejmowanie emisji.

3. Wszystkie inne firmy inwestycyjne muszą posiadać kapitał założycielski w wysokości 730 000 ECU.

4. Przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 pkt 2 tiret drugie i trzecie, muszą dysponować kapitałem założycielskim w wysokości 50 000 ECU, o ile korzystają ze swobody przedsiębiorczości lub świadczą usługi zgodnie z art. 14 lub 15 dyrektywy 93/22/EWG.

5. Niezależnie od przepisów ust. 1-4 Państwa Członkowskie mogą utrzymać ważność zezwoleń udzielonych przedsiębiorstwom inwestycyjnym i przedsiębiorstwom objętym przepisem ust. 4, które już istniały przed wdrożeniem niniejszej dyrektywy a których fundusze własne nie osiągają poziomu kapitału założycielskiego określonego w ust. 1-4. Fundusze własne tych firm nie mogą jednak spaść poniżej najwyższego poziomu referencyjnego osiągniętego po dacie ogłoszenia niniejszej dyrektywy. Poziom referencyjny stanowi średni poziom dzienny funduszy własnych wyliczany przez okres sześciomiesięczny poprzedzający datę wyliczenia. Poziom ten zostaje wyliczony co sześć miesięcy za miniony okres.

6. Jeśli kontrolę nad przedsiębiorstwem objętym przepisem ust. 5 przejmie inna osoba fizyczna lub prawna niż osoba, która wcześniej kontrolowała to przedsiębiorstwo, fundusze własne tego przedsiębiorstwa muszą być podwyższone co najmniej do poziomu określonego w ust. 1-4, z wyjątkiem następujących sytuacji:

- i) w przypadku pierwszego przekazania kontroli drogą spadku po wdrożeniu niniejszej dyrektywy, za zgodą właściwych organów, przez okres nie dłuższy niż dziesięć lat po przekazaniu kontroli;
- ii) w przypadku zmiany w składzie spółki partnerskiej, o ile wspólnikiem nadal pozostaje przynajmniej jedna z osób będących wspólnikami w dniu wdrożenia niniejszej dyrektywy, przez okres nie dłuższy niż dziesięć lat po wdrożeniu niniejszej dyrektywy.

7. W określonych jednak szczególnych okolicznościach i za zgodą właściwych organów, gdy następuje połączenie dwóch lub więcej przedsiębiorstw inwestycyjnych i/lub przedsiębiorstw objętych przepisem ust. 4, fundusze własne przedsiębiorstwa powstałego w wyniku tego połączenia nie muszą osiągnąć poziomu określonego w ust. 1-4. Niemniej jednak, w okresie gdy nie został osiągnięty odpowiedni poziom zgodnie z ust. 1-4, fundusze własne przedsiębiorstwa nowo powstałego nie mogą spaść poniżej sumy funduszy własnych łączących się ze sobą firm w chwili połączenia.

8. Fundusze własne przedsiębiorstw inwestycyjnych i przedsiębiorstw objętych przepisem ust. 4 nie mogą spaść poniżej poziomu określonego w ust. 1-5 i 7. Jeśli tak się jednak stanie, właściwe władze mogą w uzasadnionych okolicznościach wyznaczyć tym przedsiębiorstwom ograniczony czas, w którym musi ono uzyskać poprawę swojej sytuacji lub zaprzestać działalności.

ZABEZPIECZENIA PRZED RYZYKIEM*Artykuł 4*

1. Właściwe władze wymagają od instytucji, aby utrzymywały fundusze własne na poziomie, który zawsze pokrywa lub przewyższa sumę łączną niżej określonych wymogów kapitałowych:

- i) wymogi kapitałowe dotyczące działalności zaliczonej do portfela handlowego, wyliczone zgodnie z załącznikami I, II i VI;
- ii) wymogi kapitałowe dotyczące całej działalności instytucji, wyliczone zgodnie z załącznikiem III;
- iii) wymogi kapitałowe nałożone przepisami dyrektywy 89/647/EWG, dotyczące całej działalności instytucji, z wyłączeniem działalności zaliczonej do portfela handlowego oraz aktywów niepiętnych, jeśli fundusze własne są pomniejszone o te aktywa stosownie do ust. 2 lit. d) załącznika V;
- iv) wymogi kapitałowe określone zgodnie z ust. 2.

Niezależnie od wymogów kapitałowych, o których mowa wyżej w ppkt i)–iv), poziom funduszy własnych wymagany od przedsiębiorstw inwestycyjnych nigdy nie może być niższy od kwoty określonej w załączniku IV.

2. Właściwe władze wymagają od instytucji, aby zabezpieczały ryzyko obciążające działalność pozostającą poza zakresem zarówno niniejszej dyrektywy, jak i dyrektywy 89/647/EWG, gdy ryzyko to uważane jest za podobne do ryzyka, które zgodnie z tymi dyrektywami należy pokryć adekwatnymi funduszami własnymi.

3. Jeśli poziom funduszy własnych danej instytucji spada poniżej poziomu wymaganego w ust. 1, właściwe władze zapewniają, że instytucja ta podejmie odpowiednie środki w celu jak najszybszej poprawy tej sytuacji.

4. Właściwe władze wymagają od instytucji, aby wdrożyły systemy monitorowania i kontroli ryzyka stopy procentowej związanego z całością prowadzonej działalności, a systemy te podlegać będą nadzorowi ze strony właściwych władz.

5. Instytucje muszą wykazać właściwym władzom, iż stosowane przez nie systemy są w stanie w każdej chwili wyliczyć ich pozycje finansowe z rozsądną dokładnością.

6. Niezależnie od przepisu ust. 1 właściwe władze mogą zezwolić instytucjom na wyliczanie wymogów kapitałowych dotyczących działalności zaliczonej do portfela handlowego zgodnie z metodologią wskazaną w dyrektywie 89/647/EWG, a nie na podstawie metodologii zawartej w załącznikach I i II do niniejszej dyrektywy, pod warunkiem jednak że:

- i) działalność zaliczona do portfela handlowego tych instytucji zwykle nie przekracza 5 % ich łącznej działalności;
- ii) suma pozycji w portfelu handlowym zwykle nie przekracza 15 mln ECU; oraz

- iii) działalność zaliczona do portfela handlowego tych instytucji nigdy nie przekracza 6 % ich łącznej działalności, zaś suma pozycji w portfelu nigdy nie przekracza 20 mln ECU.

7. W celu wyliczenia udziału działalności zaliczonej do portfela handlowego w łącznej działalności instytucji stosownie do ust. 6 ppkt i) i iii) właściwe władze mogą odnieść tę działalność do łącznych operacji bilansowych i pozabilansowych, do rachunku wyników lub do funduszy własnych danych instytucji bądź też stosować połączenie tych miar. Przy ocenie rozmiaru operacji bilansowych i pozabilansowych instrumenty dłużne należy wyceniać według wartości rynkowej lub wartości kwot kapitału, akcje według wartości rynkowej, a instrumenty pochodne według wartości nominalnej lub rynkowej instrumentów, których dotyczą. Pozycje długie i krótkie należy zsumować bez względu na znak dodatni lub ujemny.

8. Jeśli zdarzy się, że dana instytucja przekrocza jeden z limitów określonych w ust. 6 ppkt i) i ii) bądź oba te limity, czy też jeden z limitów określonych w ust. 6 ppkt iii) bądź oba te limity, a przekroczenie takie ma miejsce nie tylko przez krótki okres, instytucja ta musi spełniać wymogi odnośnie do działalności zaliczonej do portfela handlowego, określone w art. 4 ust. 1 ppkt i), a nie wymogi określone w dyrektywie 89/647/EWG, oraz odpowiednio powiadomić właściwe władze.

**MONITOROWANIE I KONTROLA KONCENTRACJI
ZAANGAŻOWAŃ***Artykuł 5*

1. Instytucje monitorują i kontrolują koncentrację zaangażowań zgodnie z przepisami dyrektywy 92/121/EWG.

2. Niezależnie od przepisu ust. 1 te instytucje, które wyliczają wymogi kapitałowe dotyczące działalności zaliczonej do portfela handlowego zgodnie z metodologią zawartą w załącznikach I i II, mają obowiązek monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań zgodnie z przepisami dyrektywy 92/121/EWG, jednak przy zastosowaniu modyfikacji określonych w załączniku VI do niniejszej dyrektywy.

WYCENA POZYCJI DO CELÓW SPRAWOZDAWCZYCH*Artykuł 6*

1. Instytucje mają obowiązek codziennej wyceny portfela handlowego według bieżącej wartości rynkowej, chyba że podlegają przepisom art. 4 ust. 6.

2. W przypadku braku łatwo dostępnych cen rynkowych, na przykład w sytuacji, gdy instytucja prowadzi obrót papierami nowej emisji na rynku pierwotnym, właściwe władze mogą odstąpić od wymogu określonego w ust. 1 i wymagać od instytucji stosowania alternatywnych metod wyceny, pod warunkiem jednak że metody te mają charakter dostatecznie ostrożny i zostały zatwierdzone przez właściwe władze.

NADZÓR SKONSOLIDOWANY*Artykuł 7***Zasady ogólne**

1. Gdy dana instytucja nie jest ani przedsiębiorstwem macierzystym, ani przedsiębiorstwem zależnym przedsiębiorstwa macierzystego, wymogi kapitałowe określone w art. 4 i 5 są stosowane na zasadzie nieskonsolidowanej.

2. W przypadku:

- instytucji posiadającej podmiot zależny lub stowarzyszony, który jest instytucją kredytową w rozumieniu dyrektywy 92/30/EWG, firmą inwestycyjną lub inną instytucją finansową, oraz
- instytucji, której podmiot dominujący jest finansową spółką holdingową,

wymogi określone w art. 4 i 5 są stosowane na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z metodami określonymi w wyżej wspomnianej dyrektywie oraz w ust. 7-14 niniejszego artykułu.

3. Gdy w skład grupy kapitałowej objętej przepisem ust. 2 nie wchodzi żadna instytucja kredytowa, stosują się odpowiednio przepisy dyrektywy 92/30/EWG, z zastrzeżeniem następujących zmian:

- „finansowa spółka holdingowa” oznacza instytucję finansową, której przedsiębiorstwa zależne stanowią wyłącznie lub głównie przedsiębiorstwa inwestycyjne lub inne instytucje finansowe, z których przynajmniej jedno jest przedsiębiorstwem inwestycyjnym,
- „spółka holdingowa o profilu mieszanym” oznacza przedsiębiorstwo macierzyste nie będące ani finansową spółką holdingową, ani przedsiębiorstwem inwestycyjnym, przy czym w skład przedsiębiorstw zależnych takiej spółki wchodzi przynajmniej jedno przedsiębiorstwo inwestycyjne,
- właściwe władze oznaczają władze krajowe uprawnione w drodze ustawy lub przepisu wykonawczego do sprawowania nadzoru nad przedsiębiorstwami inwestycyjnymi,
- każde odniesienie do „instytucji kredytowych” zastępuje się odniesieniem do „przedsiębiorstw inwestycyjnych”,
- nie stosuje się art. 3 ust. 5 akapit drugi dyrektywy 92/30/EWG,
- w art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 7 ust. 5 dyrektywy 92/30/EWG każde odniesienie do dyrektywy 77/780/EWG zastępuje się odniesieniem do dyrektywy 93/22/EWG,
- do celów art. 3 ust. 9 i art. 8 ust. 3 dyrektywy 92/30/EWG odniesienia do „Komitetu Doradczego ds. Bankowości” zastępuje się odniesieniami do Rady i Komisji,
- w art. 7 ust. 4 dyrektywy 92/30/EWG zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „W przypadku gdy przedsiębiorstwo inwestycyjne, finansowa spółka holdingowa lub spółka holdingowa o profilu mieszanym kontroluje jeden lub więcej przedsiębiorstw zależnych, które są towarzystwami ubezpieczeniowymi, właściwe władze i organy, którym powierzono

publiczne zadanie nadzorowania towarzystw ubezpieczeniowych, ściśle ze sobą współpracują.”

4. Właściwe władze mające obowiązek wykonywania skonsolidowanego nadzoru nad grupami kapitałowymi objętymi przepisem ust. 3 lub odpowiednio do tego wyznaczone mogą w uzasadnionych okolicznościach, do czasu dalszej koordynacji przepisów dotyczących skonsolidowanego nadzoru nad takimi grupami, odstąpić od wymogu nadzoru skonsolidowanego, pod warunkiem że każde przedsiębiorstwo inwestycyjne wchodzące w skład takiej grupy:

- i) stosuje definicję funduszy własnych zawartą w ust. 9 załącznika V;
- ii) spełnia wymogi art. 4 i 5 w ujęciu nieskonsolidowanym;
- iii) wdrożyło systemy monitorowania i kontroli źródeł funduszy własnych oraz finansowania zewnętrznego wszystkich innych instytucji finansowych wchodzących w skład grupy.

5. Właściwe władze wymagają od przedsiębiorstw inwestycyjnych należących do grupy kapitałowej, do której w stosunku odstąpiono od wymogu nadzoru skonsolidowanego zgodnie z ust. 4, aby przedsiębiorstwa te powiadomiły władze o ryzyku mogącym podważyć ich pozycję finansową, w tym o ryzyku związanym ze strukturą i źródłami funduszy własnych i finansowania zewnętrznego. Jeśli właściwe władze następnie dojdą do wniosku, iż pozycja finansowa takiego przedsiębiorstwa inwestycyjnego nie jest adekwatnie zabezpieczona, mogą one wymagać od niego podjęcia odpowiednich środków, w tym, o ile będzie to niezbędne, wprowadzenia ograniczeń dotyczących przepływu kapitału z tego przedsiębiorstwa do innych podmiotów grupy.

6. W przypadku gdy właściwe władze odstępują od wymogu nadzoru skonsolidowanego zgodnie z ust. 4, podejmują one inne stosowne środki celem monitorowania ryzyka wynikającego z koncentracji zaangażowań w skali całej grupy kapitałowej, łącznie z przedsiębiorstwami nie umiejscowionymi w Państwie Członkowskim.

7. Państwa Członkowskie mogą odstąpić od wymogów określonych w art. 4 i 5, w ujęciu nieskonsolidowanym lub skonsolidowanym na szczeblu niższym, wobec instytucji będącej przedsiębiorstwem macierzystym, która podlega nadzorowi skonsolidowanemu, jak również wobec jego przedsiębiorstwa zależnego, gdy podlega nadzorem zezwoleniu i jest objęty skonsolidowanym nadzorem instytucji będącej wobec niego przedsiębiorstwem macierzystym.

W ten sam sposób można odstąpić od powyższych wymogów wówczas, gdy przedsiębiorstwo macierzyste jest finansową spółką holdingową z siedzibą główną w tym samym Państwie Członkowskim, co dana instytucja, pod warunkiem że podlega takiemu samemu nadzorowi, co instytucje kredytowe i przedsiębiorstwa inwestycyjne, a w szczególności podlega wymogom określonym w art. 4 i 5.

W obu przypadkach, jeśli odstępuje się od tych wymogów, należy podjąć środki celem zapewnienia zadowalającej alokacji funduszy własnych w ramach grupy kapitałowej.

8. W przypadku instytucji, której przedsiębiorstwo macierzyste jest instytucją, która uzyskała zezwolenie i jest umiejscowiona w innym od tego podmiotu Państwie Członkowskim,

właściwe władze, które udzieliły tego zezwolenia, stosują wobec tej instytucji przepisy art. 4 i 5 na zasadzie nieskonsolidowanej lub, gdzie właściwe, skonsolidowanej na szczeblu niższym.

9. Niezależnie od przepisu ust. 8 właściwe władze odpowiedzialne za udzielenie zezwolenia przedsiębiorstwu zależnemu przedsiębiorstwa macierzystego będącego instytucją mogą na podstawie umowy dwustronnej przekazać obowiązek nadzoru nad adekwatnością kapitału i koncentracją zaangażowań tego przedsiębiorstwa zależnego właściwym organom, które udzieliły zezwolenia przedsiębiorstwu macierzystemu i sprawują nad nim nadzór. Należy na bieżąco informować Komisję o istnieniu i treści takich umów. Komisja przekazuje te informacje właściwym organom innych Państw Członkowskich, Komitetowi Doradczemu ds. Bankowości i Radzie, z wyjątkiem informacji o grupach kapitałowych objętych przepisem ust. 3.

Wyliczanie skonsolidowanych wymogów kapitałowych

10. W przypadku gdy właściwe władze nie korzystają z możliwości odstąpienia od wymogów nadzoru stosownie do ust. 7 i 9, mogą one, do celów wyliczenia w ujęciu skonsolidowanym wymogów kapitałowych określonych w załączniku I oraz zaangażowań wobec klientów określonych w załączniku VI, zezwolić na kompensowanie pozycji netto w portfelu handlowym jednej instytucji z pozycjami netto w portfelu handlowym drugiej instytucji zgodnie z zasadami przedstawionymi odpowiednio w załącznikach I i VI.

Ponadto władze te mogą zezwolić na kompensowanie pozycji wymiany walutowej objętych przepisami załącznika III jednej instytucji z pozycjami wymiany walutowej objętymi przepisami załącznika III drugiej instytucji, zgodnie z zasadami przedstawionymi w załączniku III.

11. Właściwe władze mogą także zezwolić na kompensowanie pozycji portfela handlowego i pozycji wymiany walutowej przedsiębiorstw umiejscowionych w państwach trzecich, o ile spełnione są równocześnie następujące warunki:

- i) przedsiębiorstwom tym udzielono zezwolenia w danym państwie trzecim i przedsiębiorstwa te bądź spełniają kryteria definicji instytucji kredytowej zawartej w art. 1 tiret pierwsze dyrektywy 77/780/EWG, bądź stanowią uznane przedsiębiorstwa inwestycyjne państw trzecich;
- ii) przedsiębiorstwa te, w ujęciu nieskonsolidowanym, przestrzegają zasad adekwatności kapitału, odpowiadających zasadom, które zostały określone w niniejszej dyrektywie;
- iii) w danych państwach nie obowiązują żadne przepisy, które mogłyby znacząco wpływać na przepływ funduszy w ramach grupy kapitałowej.

12. Właściwe władze mogą również zezwolić na kompensowanie zgodnie z ust. 10 pozycji utrzymywanych przez instytucje należące do jednej grupy kapitałowej, które uzyskały zezwolenie w danym Państwie Członkowskim, pod warunkiem że:

- i) alokacja kapitału w ramach grupy jest zadowalająca;
- ii) warunki regulacyjne, prawne lub umowne określające działalność tych instytucji gwarantują wzajemne wsparcie finansowe w ramach grupy.

13. Ponadto właściwe władze mogą zezwolić na kompensowanie pozycji przewidziane w ust. 10 między instytucjami należącymi do jednej grupy kapitałowej, które spełniają warunki określone w ust. 12, a inną instytucją należącą do tej samej grupy, która uzyskała zezwolenie w innym Państwie Członkowskim, pod warunkiem że instytucja ta ma obowiązek spełniania wymogów kapitałowych określonych w art. 4 i 5 w ujęciu nieskonsolidowanym.

Definicja skonsolidowanych funduszy własnych

14. Przy wyliczaniu skonsolidowanych funduszy własnych stosuje się przepis art. 5 dyrektywy 89/299/EWG.

15. Przy wyliczaniu skonsolidowanych funduszy własnych właściwe władze odpowiedzialne za sprawowanie nadzoru skonsolidowanego mogą uznać zasadność stosowania wobec danych instytucji szczególnych definicji funduszy własnych przedstawionych w załączniku V.

WYMOGI SPRAWOZDAWCZE

Artykuł 8

1. Państwa Członkowskie wymagają od przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych, aby przedstawiały właściwym organom macierzystych Państw Członkowskich wszelkie informacje potrzebne do oceny przestrzegania przez te podmioty zasad przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy. Państwa Członkowskie zapewniają, że mechanizmy kontroli wewnętrznej oraz procedury administracyjne i rachunkowości w ramach instytucji pozwolą w każdej chwili zweryfikować przestrzeganie tych zasad.

2. Przedsiębiorstwa inwestycyjne mają obowiązek składania odnośnych sprawozdań właściwym organom, w trybie ustalonym przez te władze, przynajmniej raz na miesiąc w przypadku przedsiębiorstw objętych przepisem art. 3 ust. 3, przynajmniej raz na trzy miesiące w przypadku przedsiębiorstw objętych przepisem art. 3 ust. 1, przynajmniej raz na sześć miesięcy w przypadku przedsiębiorstw objętych przepisem art. 3 ust. 2.

3. Niezależnie od ust. 2 przedsiębiorstwa inwestycyjne objęte przepisami art. 3 ust. 1 i 3 mają obowiązek sporządzania tych informacji w ujęciu skonsolidowanym lub skonsolidowanym na niższym szczeblu jedynie raz na sześć miesięcy.

4. Instytucje kredytowe mają obowiązek składania sprawozdań, w trybie ustalonym przez właściwe władze, z częstotliwością wymaganą przez dyrektywę 89/647/EWG.

5. Właściwe władze nakładają na instytucje obowiązek bezwzględnego zgłoszenia każdego przypadku niewykonania zobowiązań przez kontrahenta, z którym zawarły one umowę z udziałem lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu bądź

przeprowadziły transakcję udzielenia lub zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych. Komisja przedstawia Radzie sprawozdanie na temat takich przypadków oraz wnioski płynące z tych przypadków dla sposobu traktowania takich umów i transakcji nie później niż w terminie do trzech lat od daty, o której mowa w art. 12. Sprawozdanie omawia także sposoby spełniania przez instytucje warunków określonych w art. 2 pkt 6 lit. b) ppkt i)–v), a w szczególności warunku określonego w ppkt v). Ponadto sprawozdanie przedstawia szczegóły dotyczące ewentualnej zmiany proporcji pomiędzy skalą tradycyjnej działalności kredytowej instytucji a skalą działalności kredytowej prowadzonej za pomocą umów z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu oraz transakcji zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych. Komisja przedstawia odpowiednie propozycje w tym zakresie, jeśli na podstawie tego sprawozdania i innych informacji dojdzie ona do wniosku, iż dalsze środki bezpieczeństwa są niezbędne celem zapobiegania nadużyciom.

WŁAŚCIWE WŁADZE

Artykuł 9

1. Państwa Członkowskie wyznaczają władze mające zadanie wykonywania obowiązków przewidzianych niniejszą dyrektywą. Powiadamiają one o tym Komisję, zaznaczając podział obowiązków.

2. Władze, o których mowa w ust. 1, muszą być władzami publicznymi lub organami uznanymi przez prawo krajowe bądź władze publiczne za część systemu nadzoru działającego w danym Państwie Członkowskim.

3. Władzom, o których mowa, muszą być nadane wszelkie uprawnienia niezbędne do wykonywania ich zadań, w szczególności do nadzorowania procesu tworzenia portfeli handlowych.

4. Właściwe władze poszczególnych Państw Członkowskich ściśle współpracują ze sobą w pełnieniu obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, w szczególności w odniesieniu do usług inwestycyjnych świadczonych poprzez korzystanie ze swobody świadczenia usług lub poprzez zakładanie filii w jednym Państwie Członkowskim lub w większej liczbie tych państw. Władze te na żądanie przekazują sobie wzajemnie wszelkie informacje mogące usprawnić nadzór nad adekwatnością kapitału przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zwłaszcza w zakresie weryfikowania przestrzegania przez te podmioty zasad określonych w niniejszej dyrektywie. Wszelka przewidziana niniejszą dyrektywą wymiana informacji pomiędzy właściwymi organami odnośnie do przedsiębiorstw inwestycyjnych podlega obowiązkowi dochowania tajemnicy zawodowej nałożonemu przepisem art. 25 dyrektywy 93/22/EWG, w odniesieniu zaś do instytucji kredytowych — podlega obowiązkowi nałożonemu przepisem art. 12 dyrektywy 77/780/EWG, w brzmieniu ustalonym przez dyrektywę 89/646/EWG.

Artykuł 10

Do czasu przyjęcia kolejnej dyrektywy zawierającej przepisy w zakresie dostosowywania niniejszej dyrektywy do postępu

technicznego w niżej określonych dziedzinach, Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością, zgodnie z decyzją 87/373/EWG przyjmuje na wniosek Komisji wszelkie modyfikacje, które mogą okazać się konieczne, a mianowicie:

- objaśnianie definicji zawartych w art. 2 celem zapewnienia jednolitego stosowania niniejszej dyrektywy w całej Wspólnocie,
- objaśnianie definicji zawartych w art. 2 celem uwzględnienia nowych zjawisk na rynkach finansowych,
- zmiany wysokości kapitału założycielskiego określonej w art. 3 oraz wielkości podanych w art. 4 ust. 6 celem uwzględnienia nowych zjawisk natury gospodarczej i monetarnej,
- dostosowywanie terminologii i redagowanie definicji stosownie do kolejnych aktów dotyczących instytucji i spraw pokrewnych.

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

Artykuł 11

1. Z zastrzeżeniem przepisu art. 30 ust. 1 dyrektywy 93/22/EWG Państwa Członkowskie mogą udzielać zezwolenia przedsiębiorstwom inwestycyjnym, których fundusze własne w dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy pozostają na poziomie niższym od poziomu określonego w art. 3 ust. 1-3 niniejszej dyrektywy. Jednak po tej dacie fundusze własne takich przedsiębiorstw inwestycyjnych muszą spełniać warunki określone w art. 3 ust. 5-8 niniejszej dyrektywy.

2. Niezależnie od ust. 14 załącznika I Państwa Członkowskie mogą ustanowić wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego w odniesieniu do obligacji, którym przypisano wagę ryzyka 10 %, na mocy art. 11 ust. 2 dyrektywy 89/647/EWG, w wysokości połowy wymogu z tytułu ryzyka szczególnego dla pozycji o obniżonym ryzyku o tym samym okresie pozostającym do terminu płatności.

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 12

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do spełnienia wymogów niniejszej dyrektywy nie później niż w terminie ustalonym w art. 31 ust. 2 dyrektywy 93/22/EWG. Państwa Członkowskie bezzwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Wspomniane środki powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty głównych przepisów prawa krajowego, dotyczących zagadnień objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 13

Komisja przedkłada Radzie w możliwie najwcześniejszym terminie propozycje dotyczące wymogów kapitałowych w zakresie instrumentów obrotu towarami i związanych z nimi instrumentów pochodnych oraz jednostek uczestnictwa w przedsiębiorstwach wspólnego inwestowania.

Rada podejmuje decyzje w sprawie propozycji Komisji nie później niż sześć miesięcy przed terminem wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

PONOWNA OCENA*Artykuł 14*

W terminie do trzech lat od daty określonej w art. 12 Rada na wniosek Komisji przeprowadza analizę niniejszej dyrektywy

i w razie potrzeby dokonuje zmiany jej przepisów w świetle doświadczeń nabytych podczas jej stosowania, uwzględniając innowacje na rynkach, a w szczególności nowe ustalenia przyjęte w międzynarodowych instancjach władz regulacyjnych.

Artykuł 15

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 15 marca 1993 r.

W imieniu Rady

M. JELVED

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

RYZIKO POZYCJI

WSTĘP

Wyliczanie pozycji netto

1. Nadwyżka długiej (krótkiej) pozycji danej instytucji nad pozycją krótką (długą) w akcjach, papierach dłużnych i zamiennych papierach wartościowych danych emisji oraz w identycznych terminowych kontraktach giełdowych na instrumenty finansowe, opcjach, gwarancjach subskrypcyjnych i zabezpieczonych gwarancjach subskrypcyjnych stanowi pozycję netto tej instytucji w każdym takim instrumencie. Przy wyliczaniu pozycji netto właściwe władze zezwalają na traktowanie pozycji w poszczególnych instrumentach pochodnych, zgodnie z ust. 4-7, jako pozycji w papierach wartościowych będących przedmiotem danych instrumentów (jako pozycje w instrumentach nominalnych). Posiadane przez instytucje instrumenty dłużne własnej emisji zostają wyłączone z wyliczeń ryzyka szczególnego stosownie do ust. 14.
2. Przy wyliczaniu pozycji netto niedopuszczalne jest saldowanie pozycji w zamiennych papierach wartościowych z pozycjami przeciwnymi w instrumentach, na które dane papiery mogą być zamienione, chyba że właściwe władze przyjmują metodologię, która uwzględni prawdopodobieństwo przeprowadzenia zamiany, lub ustanawiają wymóg kapitałowy na pokrycie ewentualnej straty, którą można ponieść przy dokonaniu zamiany.
3. Wszystkie pozycje netto, bez względu na znak dodatni lub ujemny, muszą być przeliczane codziennie na walutę bilansową danej instytucji po obowiązującym bieżącym kursie wymiany jeszcze przed agregacją tych pozycji.

Poszczególne instrumenty

4. Terminowe kontrakty giełdowe na stopy procentowe, terminowe umowy stopy procentowej i terminowe zobowiązania zakupu lub sprzedaży instrumentów dłużnych traktuje się jako połączenia pozycji długiej i krótkiej. Długą pozycję w terminowych kontraktach giełdowych na stopy procentowe należy zatem traktować jako połączenie zaciągniętej pożyczki wymagalnej w terminie dostawy kontraktu i posiadanej należności z terminem zapadalności identycznym z terminem zapadalności instrumentu lub pozycji nominalnej, która jest przedmiotem danego kontraktu. Podobnie terminową umowę stopy procentowej sprzedaną przez daną instytucję należy traktować jako długą pozycję zapadającą w terminie: termin rozliczenia umowy plus okres obowiązywania umowy, i krótką pozycję wymagalną w terminie rozliczenia. W przypadku terminowych kontraktów giełdowych na stopy procentowe i terminowych umów stopy procentowej zarówno zaciągniętą pożyczkę, jak i należność wpisuje się do kolumny „Zaangażowania wobec rządów centralnych” w tabeli 1 (ust. 14) celem wyliczenia kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka szczególnego. Terminowe zobowiązanie zakupu instrumentu dłużnego traktuje się jako połączenie zaciągniętej pożyczki wymagalnej w terminie dostawy instrumentu i długiej pozycji (bieżącej) w samym instrumencie dłużnym. Do celów wyliczenia ryzyka szczególnego wpisuje się zaciągniętą pożyczkę do kolumny „Zaangażowania wobec rządów centralnych” w tabeli 1, natomiast instrument dłużny wpisuje się do tej kolumny tabeli, która będzie właściwa dla danego instrumentu. Właściwe władze mogą zezwolić na traktowanie kwoty kapitału wymaganej na pokrycie ryzyka terminowego kontraktu giełdowego jako równowartości depozytu gwarancyjnego wymaganego przez daną giełdę, o ile władze te są w pełni przekonane, iż depozyt ten jest dokładną miarą ryzyka związanego z kontraktem i metoda używana do ustalenia wysokości depozytu stanowi odpowiednik metody wyliczania przedstawionej w dalszej części niniejszego załącznika.
5. Opcje na stopy procentowe, instrumenty dłużne, akcje, indeksy giełdowe, terminowe kontrakty giełdowe na instrumenty finansowe, transakcje zamiany i waluty obce traktowane są jako pozycje równe kwocie instrumentu będącego przedmiotem opcji, pomnożonej do celów niniejszego załącznika przez współczynnik delta tej opcji. Wspomniane pozycje mogą być saldowane z ewentualnymi pozycjami przeciwnymi w identycznych papierach wartościowych lub instrumentach pochodnych, których dana opcja dotyczy. Należy posługiwać się współczynnikiem delta używanym przez daną giełdę lub wyliczonym przez właściwe władze, bądź też — gdy brak takiego współczynnika, a także w przypadku opcji pozagiełdowych — współczynnikiem wyliczonym przez samą instytucję, pod warunkiem że właściwe władze uznają zasadność modelu stosowanego przez tę instytucję.

Właściwe władze mogą jednak zażądać, aby instytucje wyliczały współczynniki delta przy użyciu metodologii określonej przez te władze.

Właściwe władze wymagają, aby oprócz ryzyka mierzonego współczynnikiem delta zabezpieczano także inne rodzaje ryzyka związane z opcjami. Właściwe władze mogą zezwolić na traktowanie kwoty kapitału wymaganej na pokrycie ryzyka sprzedanej opcji giełdowej jako równowartości depozytu gwarancyjnego wymaganego przez daną giełdę, o ile władze te są w pełni przekonane, iż depozyt ten jest dokładną miarą ryzyka związanego z opcją i metoda używana do ustalenia wysokości depozytu stanowi odpowiednik metody wyliczania

przedstawionej w dalszej części niniejszego załącznika w odniesieniu do opcji. Ponadto mogą one zezwolić na zastosowanie do zakupionej opcji giełdowej lub pozagiełdowej wymogu kapitałowego odpowiedniego dla instrumentu będącego przedmiotem opcji, z tym jednak zastrzeżeniem, że wyliczony w ten sposób wymóg nie może przewyższać wartości rynkowej opcji. Kwotę kapitału wymaganą na pokrycie ryzyka sprzedanej opcji pozagiełdowej ustala się w odniesieniu do instrumentu, którego opcja dotyczy.

6. Gwarancje subskrypcyjne i zabezpieczone gwarancje subskrypcyjne należy traktować według zasad traktowania opcji ustalonych w ust. 5.
7. Do celów ryzyka stopy procentowej transakcje zamiany należy traktować według zasad obowiązujących dla instrumentów bilansowych. Zatem transakcję zamiany stopy procentowej, zgodnie z którą instytucja otrzymuje zmienną stawkę oprocentowania i płaci stawkę stałą, traktuje się jako odpowiadającą długiej pozycji w instrumencie o zmiennym oprocentowaniu zapadającym w najbliższym terminie przeszacowania stopy procentowej i krótkiej pozycji w instrumencie o stałym oprocentowaniu wymagalnym w terminie realizacji całości transakcji.
8. Instytucje, które dokonują wyceny instrumentów według bieżącej wartości rynkowej, i zarządzają ryzykiem stopy procentowej obciążającymi instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 4-7, na zasadzie dyskontowania przepływów pieniężnych, mogą jednak posługiwać się modelami wrażliwości celem wyliczania pozycji, o których mowa wyżej, mogą również stosować te modele w stosunku do wszelkich obligacji, w których przypadku wiarytelność główna spłacana jest regularnie przez cały okres do wykupu, a nie jednorazową płatnością kwoty kapitału w terminie wykupu. Zarówno sam model, jak i sposób posługiwania się nim podlegają zatwierdzeniu przez właściwe władze. Modele te winny generować pozycje o tej samej wrażliwości na zmianę stopy procentowej, jak związane z nimi przepływy pieniężne. Należy ocenić tę wrażliwość w odniesieniu do niezależnych ruchów przykładowych stóp procentowych dobranych w różnych punktach krzywej dochodowości, przy czym należy umieścić przynajmniej jeden punkt badania wrażliwości w każdym przedziale czasowym wyznaczonym w tabeli 2 (ust. 18). Wyliczone pozycje włącza się do wyliczeń wymogów kapitałowych zgodnie z przepisami ust. 15-30.
9. Instytucje, które nie posługują się modelami na zasadach określonych w ust. 8, mogą za zgodą właściwych organów uznać za w pełni kompensujące się pozycje w instrumentach pochodnych objętych przepisami ust. 4-7, które spełniają przynajmniej następujące warunki:
 - i) pozycje te są tej samej wartości i są wyrażone w tej samej walucie;
 - ii) istnieje ściśle dopasowanie stopy referencyjnej (pozycje o oprocentowaniu zmiennym) lub kuponu odsetkowego (pozycje o oprocentowaniu stałym);
 - iii) najbliższy termin przeszacowania stawki oprocentowania, a w przypadku pozycji z kuponami o stałym oprocentowaniu — okres pozostający do terminu płatności, odpowiada następującym limitom:
 - do jednego miesiąca: ten sam dzień,
 - od jednego miesiąca do roku: w ciągu siedmiu dni,
 - powyżej roku: w ciągu 30 dni.
10. Strona przekazująca papiery wartościowe lub gwarantowane prawa odnośnie do tytułu do tych papierów w ramach umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz strona udzielająca pożyczki papierów wartościowych włączają te papiery wartościowe do wyliczeń swoich wymogów kapitałowych przeprowadzanych stosownie do niniejszego załącznika, pod warunkiem że papiery te spełniają kryteria określone w art. 2 pkt 6 lit. a).
11. Pozycje obejmujące jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwach wspólnego inwestowania podlegają wymogom kapitałowym wprowadzonym przepisami dyrektywy 89/647/EWG, a nie wymogom w zakresie ryzyka pozycji określonym w niniejszym załączniku.

Ryzyko szczególne i ogólne

12. W celu wyliczenia kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka pozycji związanego z rynkowymi instrumentami dłużnymi lub akcjami (czy też z pochodnymi owych instrumentów i akcji) wyróżnia się dwa składniki tego ryzyka. Pierwszy składnik stanowi ryzyko szczególne; jest to ryzyko zmiany ceny danego instrumentu w następstwie czynników związanych z emitentem, a w przypadku instrumentu pochodnego — czynników związanych z emitentem instrumentu będącego jego przedmiotem. Drugi składnik stanowi ryzyko ogólne; jest to ryzyko zmiany ceny danego instrumentu w następstwie zmiany wysokości stóp procentowych (w przypadku rynkowych instrumentów dłużnych lub pochodnych tych instrumentów) lub ogólnego ruchu cen na rynku akcji (w przypadku akcji lub pochodnych akcji).

RYNKOWE INSTRUMENTY DŁUŻNE

13. Instytucje klasyfikują swoje pozycje netto według waluty, w której są wyrażone, i wyliczają kapitał wymagany z tytułu ryzyka ogólnego i szczególnego oddzielnie dla każdej waluty.

Ryzyko szczególne

14. Instytucje umieszczają pozycje netto wyliczone zgodnie z ust. 1 w odpowiednich rubrykach w tabeli 1 według okresów pozostających do terminu płatności, a następnie mnożą te pozycje przez wykazane w tabeli wagi. Następnie sumują pozycje ważone (zarówno długie, jak i krótkie), aby wyliczyć kapitał wymagany na pokrycie ryzyka szczególnego.

Tabela 1

Zaangażowania wobec rządów centralnych	Pozycje o obniżonym ryzyku			Inne pozycje
	≤ 6 miesięcy	od 6 miesięcy ≤ 24 miesięcy	od 24 miesięcy	
0,00 %	0,25 %	1,00 %	1,60 %	8,00 %

Ryzyko ogólnea) *Metoda terminów płatności*

15. Procedura wyliczania wymogów kapitałowych w zakresie ryzyka ogólnego składa się z dwóch podstawowych etapów. Po pierwsze, należy przypisać wszystkim pozycjom odpowiednią wagę według terminu płatności (por. ust. 16), aby obliczyć kwotę kapitału potrzebną na pokrycie ryzyka tych pozycji. Po drugie, należy dopuścić obniżenie tego wymogu wówczas, gdy pozycja ważona odpowiada przeciwstawnej pozycji ważonej w tym samym przedziale czasowym. Obniżenie wymogu jest dopuszczalne również wówczas, gdy przeciwstawna pozycja ważona zaliczona jest do innego przedziału czasowego, przy czym stopień obniżenia wymogu zależy od tego, czy obie pozycje znajdują się w tej samej strefie, a jeśli nie — do których konkretnych stref te pozycje zostały zakwalifikowane. Razem stosuje się trzy strefy (grupy przedziałów czasowych).
16. Instytucje umieszczają pozycje netto w odpowiednich przedziałach czasowych znajdujących się w kolumnie 2 lub 3 w tabeli 2 (ust. 18). Instrumenty o oprocentowaniu stałym należy zaklasyfikować według okresu pozostającego do terminu płatności, natomiast instrumenty o oprocentowaniu zmiennym — według okresu do najbliższego terminu przeszacowania stopy procentowej. Ponadto instytucje rozróżniają instrumenty dłużne o kuponach odsetkowych w wysokości 3 % lub więcej od tych o kuponach odsetkowych poniżej 3 %, umieszczając je na tej podstawie odpowiednio w kolumnie 2 lub 3 w tabeli 2. Każdy z nich należy następnie pomnożyć przez podaną w kolumnie 4 w tabeli 2 wagę dla danego przedziału czasowego.
17. Instytucje następnie wyliczają sumę ważonych pozycji długich i sumę ważonych pozycji krótkich w każdym przedziale czasowym. Kwota zsumowanej pozycji długiej równoważona zsumowaną pozycją krótką w danym przedziale czasowym stanowi dopasowaną pozycję ważoną tego przedziału, a pozostała pozycja długa lub krótka stanowi niedopasowaną pozycję ważoną tego przedziału. Następnie należy wyliczyć sumę łączną dopasowanych pozycji ważonych we wszystkich przedziałach czasowych.
18. Instytucje wyliczają sumę łączną niedopasowanych pozycji ważonych długich dla przedziałów czasowych należących do każdej strefy w tabeli 2 celem określenia niedopasowanej pozycji ważonej długiej każdej strefy. Podobnie wylicza się sumę łączną niedopasowanych pozycji ważonych krótkich w poszczególnych przedziałach wszystkich stref, aby określić niedopasowaną pozycję ważoną krótką każdej strefy. Kwota niedopasowanej pozycji ważonej długiej w danej strefie równoważona niedopasowaną pozycją ważoną krótką w tej strefie stanowi dopasowaną pozycję ważoną tej strefy. Kwota niedopasowanej pozycji ważonej, długiej lub krótkiej, której nie można w ten sposób zrównoważyć pozycją przeciwstawną, stanowi niedopasowaną pozycję ważoną tej strefy.

Tabela 2

Strefa	Przedział czasowy		Waga (%)	Założona zmiana stopy procentowej (w %)
	Kupon odsetkowy w wysokości 3 % lub więcej	Kupon odsetkowy poniżej 3 %		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Pierwsza	0 = 1 mies.	0 = 1 mies.	0,00	–
	> 1 = 3 mies.	> 1 = 3 mies.	0,20	1,00
	> 3 = 6 mies.	> 3 = 6 mies.	0,40	1,00
	> 6 = 12 mies.	> 6 = 12 mies.	0,70	1,00
Druga	> 1 = 2 lata	> 1,0 = 1,9 roku	1,25	0,90
	> 2 = 3 lata	> 1,9 = 2,8 lata	1,75	0,80
	> 3 = 4 lata	> 2,8 = 3,6 lata	2,25	0,75
Trzecia	> 4 = 5 lat	> 3,6 = 4,3 lata	2,75	0,75
	> 5 = 7 lat	> 4,3 = 5,7 lat	3,25	0,70
	> 7 = 10 lat	> 5,7 = 7,3 lat	3,75	0,65
	> 10 = 15 lat	> 7,3 = 9,3 lat	4,50	0,60
	> 15 = 20 lat	> 9,3 = 10,6 lat	5,25	0,60
	> 20 lat	> 10,6 = 12,0 lat	6,00	0,60
		> 12,0 = 20,0 lat	8,00	0,60
		> 20 lat	12,50	0,60

19. Następnie należy wyliczyć kwotę niedopasowanej pozycji ważonej długiej (krótkiej) strefy pierwszej, która jest równoważona niedopasowaną pozycją ważoną krótką (długą) strefy drugiej. Ta kwota określona jest w ust. 23 jako dopasowana pozycja ważona między strefą pierwszą a drugą. Następnie należy dokonać takiego samego wyliczenia odnośnie do pozostałej części niedopasowanej pozycji ważonej strefy drugiej, tym razem odnosząc tę kwotę do niedopasowanej pozycji ważonej strefy trzeciej, co pozwala określić dopasowaną pozycję ważoną między strefą drugą a trzecią.
20. Instytucje mogą również odwrócić kolejność obliczeń w ust. 19, aby wyliczyć dopasowaną pozycję ważoną między strefą drugą a trzecią przed wyliczeniem tej pozycji między strefą pierwszą a drugą.
21. Pozostałą część niedopasowanej pozycji ważonej strefy pierwszej należy następnie odnieść do pozostałej części tej pozycji strefy trzeciej (po dopasowaniu pozycji strefy drugiej i trzeciej), aby wyliczyć dopasowaną pozycję ważoną między strefą pierwszą a trzecią.
22. Te pozycje, które nadal pozostają niedopasowane po przeprowadzeniu przedstawionych w ust. 19, 20 i 21 trzech oddzielnych obliczeń w celu dopasowania pozycji między strefami, należy zsumować.
23. Należy wówczas wyliczyć kapitał wymagany dla danej instytucji, który stanowi sumę łączną następujących wielkości:
 - a) 10 % dopasowanej pozycji ważonej w każdym przedziale czasowym;
 - b) 40 % dopasowanej pozycji ważonej strefy pierwszej;
 - c) 30 % dopasowanej pozycji ważonej strefy drugiej;
 - d) 30 % dopasowanej pozycji ważonej strefy trzeciej;
 - e) 40 % dopasowanej pozycji ważonej między strefą pierwszą a drugą oraz między strefą drugą a trzecią (zob. ust. 19);
 - f) 150 % dopasowanej pozycji ważonej między strefą pierwszą a trzecią;
 - g) 100 % nadal niedopasowanych pozycji ważonych.

b) *Metoda analizy okresowości*

24. Właściwe władze Państwa Członkowskiego mogą wydać ogólne zezwolenie wszystkim instytucjom bądź też indywidualne zezwolenia poszczególnym instytucjom na stosowanie — zamiast systemu przedstawionego w ust. 15-23 — systemu wyliczania kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka ogólnego obciążającego rynkowe instrumenty dłużne opartego na analizie okresowości, pod warunkiem jednak że instytucja stosuje taki system w sposób ciągły.

25. Zgodnie z takim systemem na podstawie wartości rynkowej każdego instrumentu dłużnego o stałym oprocentowaniu instytucje wyliczają jego dochodowość do wykupu, która stanowi założoną stopę dyskontową tego instrumentu. W przypadku instrumentów o zmiennym oprocentowaniu instytucje wyliczają dochodowość instrumentu na podstawie jego wartości rynkowej przy założeniu, że kwota kapitału zapada w najbliższym możliwym terminie przeszacowania stopy procentowej.
26. Instytucje następnie wyliczają okresowość zmodyfikowaną każdego instrumentu dłużnego za pomocą następującego wzoru:

$$\text{okresowość zmodyfikowana} = \frac{\text{duration (D)}}{(1 + r)}, \text{ gdzie:}$$

$$D = \frac{\sum_{t=1}^m \frac{t C_t}{(1 + r)^t}}{\sum_{t=1}^m \frac{C_t}{(1 + r)^t}}$$

gdzie:

r = dochodowość do wykupu (zob. ust. 25),

C_t = płatność gotówkowa w czasie t ,

m = ermin wykupu (zob. ust. 25).

27. Instytucje następnie kwalifikują każdy instrument dłużny do odpowiedniej strefy tabeli 3 według okresowości zmodyfikowanej tego instrumentu.

Tabela 3

Strefa	Okresowość zmodyfikowana (w latach)	Założona zmiana stopy procentowej (%)
(1)	(2)	(3)
Pierwsza	> 0 = 1,0	1,0
Druga	> 1,0 = 3,6	0,85
Trzecia	> 3,6	0,7

28. Następnie instytucje wyliczają pozycję ważoną okresowością dla każdego instrumentu jako iloczyn ceny rynkowej i okresowości zmodyfikowanej, pomnożony przez założoną zmianę stopy procentowej dla instrumentu o danej okresowości zmodyfikowanej (zob. kolumna 3 w tabeli 3).
29. Instytucje obliczają dla każdej strefy swoją pozycję długą ważoną okresowością i pozycję krótką ważoną okresowością. Kwota pozycji długiej równoważona pozycją krótką w danej strefie stanowi dopasowaną pozycję ważoną okresowością tej strefy.
- Instytucje następnie wyliczają niedopasowaną pozycję ważoną okresowością dla każdej strefy. Następnie stosują procedurę dla niedopasowanych pozycji ważonych przedstawioną w ust. 19-22.
30. Należy wówczas wyliczyć kapitał wymagany dla danej instytucji, który stanowi sumę łączną następujących wielkości:
- 2 % dopasowanej pozycji ważonej okresowością każdej strefy;
 - 40 % dopasowanej pozycji ważonej okresowością między strefą pierwszą a drugą oraz między strefą drugą a trzecią;
 - 150 % dopasowanej pozycji ważonej okresowością między strefą pierwszą a trzecią;
 - 100 % nadal niedopasowanych pozycji ważonych okresowością.

AKCJE

31. Instytucje sumują wszystkie pozycje długie i wszystkie pozycje krótkie wyliczone zgodnie z procedurą określoną w ust. 1. Suma łączna tych dwóch wielkości stanowi pozycję maksymalną (brutto). Różnica pomiędzy nimi stanowi pozycję globalną (netto).

Ryzyko szczególne

32. Instytucje mnożą swoje pozycje maksymalne (brutto) przez 4 % celem wyliczenia kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka szczególnego.
33. Niezależnie od przepisu ust. 32 właściwe władze mogą zezwolić na ustalenie tego wymogu kapitałowego na poziomie 2 %, a nie 4 %, w przypadku tych portfeli akcji posiadanych przez instytucje, które spełniają następujące warunki:
- i) nie są to akcje w kapitale emitentów rynkowych instrumentów dłużnych, którym aktualnie przypisano wagę 8 % w tabeli 1 (ust. 14);
 - ii) akcje muszą być uznane za wysoko płynne przez właściwe władze, według kryteriów obiektywnych;
 - iii) żadna pojedyncza pozycja nie może wynosić powyżej 5 % wartości całego portfela akcji posiadanego przez daną instytucję. Właściwe władze mogą jednak zezwolić na pojedyncze pozycje stanowiące do 10 % portfela, pod warunkiem że suma takich pozycji nie przewyższa 50 % wartości portfela.

Ryzyko ogólne

34. Kapitał wymagany na pokrycie ryzyka ogólnego wynosi 8 % pozycji globalnej (netto).

Terminowe kontrakty na indeksy giełdowe

35. Terminowe kontrakty giełdowe, transakcje typu „futures” na indeksy giełdowe akcji oraz ważone współczynnikiem delta kwoty opcji na takie kontrakty i na indeksy giełdowe, razem zwane dalej „terminowymi kontraktami na indeksy giełdowe”, można rozłożyć na pozycje w każdym rodzaju akcji wchodzących w skład indeksu. Takie pozycje można traktować jako pozycje nominalne w danych akcjach; zatem, za zgodą właściwych władz, takie pozycje można saldować z przeciwnymi pozycjami w akcjach będących przedmiotem kontraktu.
36. Właściwe władze zapewniają, że instytucja, która dokonała saldowania swoich pozycji w akcjach objętych terminowym kontraktem na indeks giełdowy z pozycjami względem danego kontraktu, dysponuje adekwatnym kapitałem w wysokości zabezpieczającej przed ryzykiem straty w wyniku zmiany ceny kontraktu, która nie byłaby w pełni skorelowana ze zmianą kursów akcji wchodzących w skład indeksu; władze te tak samo postępują, gdy instytucja weszła w przeciwną pozycję w terminowych kontraktach na indeksy giełdowe, które nie są identyczne pod względem terminu realizacji kontraktu lub składu indeksu bądź też pod względem obu tych cech.
37. Niezależnie od przepisu ust. 35 i 36 terminowe kontrakty na indeksy giełdowe, które same są przedmiotem obrotu giełdowego i w opinii właściwych władz odnoszą się do indeksów o wysokim poziomie dywersyfikacji, objęte są wymogiem kapitałowym na pokrycie ryzyka ogólnego w wysokości 8 %, nie podlegają zaś żadnemu wymogowi w zakresie ryzyka szczególnego. Terminowe kontrakty na indeksy giełdowe tego rodzaju są uwzględniane przy wyliczaniu pozycji globalnej (netto) zgodnie z ust. 31, natomiast są wyłączone z wyliczania pozycji maksymalnej (brutto), o której mowa w tym samym ustępie.
38. Jeśli terminowy kontrakt na indeks giełdowy nie zostaje rozłożony na poszczególne pozycje względem składników indeksu, należy kontrakt ten traktować na zasadzie pojedynczego rodzaju akcji. Można jednak pominąć ryzyko szczególne związane z takim rodzajem akcji, o ile dany kontrakt jest przedmiotem obrotu giełdowego i w opinii kompetentnych władz odnosi się do indeksu o wysokim poziomie dywersyfikacji.

GWARANTOWANIE EMISJI

39. W przypadku gwarantowania przez instytucję emisji instrumentów dłużnych lub akcji właściwe władze mogą zezwolić tej instytucji na stosowanie następującej metody wyliczania wymogów kapitałowych. Po pierwsze, instytucja wylicza odpowiednie pozycje netto poprzez pomniejszenie swoich pozycji o te pozycje, które zostały

subskrybowane lub regwarantowane przez strony trzecie na podstawie formalnych umów; po drugie, zmniejsza te pozycje netto poprzez zastosowanie następujących współczynników korygujących:

- dzień roboczy 0: 100 %,
- dzień roboczy 1: 90 %,
- dni robocze 2-3: 75 %,
- dzień roboczy 4: 50 %,
- dzień roboczy 5: 25 %,
- po dniu roboczym 5: 0 %.

Dzień roboczy zero stanowi ten dzień roboczy, gdy instytucja podejmuje bezwarunkowe zobowiązanie przejęcia określonej ilości papierów wartościowych po ustalonej cenie.

Po trzecie, instytucja wylicza kapitał wymagany w stosunku do gwarantowanych emisji na podstawie tych zmniejszonych pozycji. Właściwe władze zapewniają, że instytucja dysponuje dostatecznym kapitałem w wysokości zabezpieczającej przed ryzykiem straty w okresie pomiędzy podjęciem początkowego zobowiązania a dniem roboczym 1.

ZAŁĄCZNIK II

RYZYO ROZLICZENIA I RYZYO KONTRAHENTA

RYZYO ROZLICZENIA/RYZYO DOSTAWY

1. W przypadku transakcji zapadłych a nierozliczonych obejmujących instrumenty dłużne i akcje (z wyjątkiem umów z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu oraz transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych) instytucje muszą wyliczyć różnicę cenową, na którą są narażone. Jest to różnica pomiędzy ustaloną ceną realizacji transakcji a bieżącą wartością rynkową danego instrumentu dłużnego lub akcji — wówczas gdy różnica ta może oznaczać, że instytucja poniesie stratę. W celu wyliczenia kapitału wymaganego na pokrycie takiego ryzyka należy różnicę tę pomnożyć przez odpowiedni współczynnik z kolumny A tabeli zamieszczonej w ust. 2.
2. Niezależnie od przepisu ust. 1 instytucje mogą — uzyskawszy zezwolenie właściwych władz — wyliczyć wymóg kapitałowy poprzez mnożenie ustalonej ceny realizacji każdej transakcji, która w okresie od 5 do 45 dni roboczych po terminie wymagalności nie została jeszcze rozliczona, przez odpowiedni współczynnik z kolumny B poniższej tabeli. Od 46. dnia roboczego należy przyjąć, iż wymagany kapitał wynosi 100 % różnicy, na którą dana instytucja jest narażona, tak jak w przypadku stosowania współczynników z kolumny A.

Liczba dni roboczych po terminie zapadalności	Kolumna A (%)	Kolumna B (%)
5-15	8	0,5
16-30	50	4,0
31-45	75	9,0
46 i więcej	100	patrz ust. 2

RYZYO KONTRAHENTA

Dostawa instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie

- 3.1. Instytucje mają obowiązek utrzymania odpowiedniej kwoty kapitału na pokrycie ryzyka kontrahenta, jeśli:
 - i) zapłacili za papiery wartościowe przed otrzymaniem tych papierów lub dostarczyli papiery przed otrzymaniem płatności za nie; oraz
 - ii) w przypadku transakcji transgranicznych — upłynął jeden dzień lub więcej od czasu dokonania zapłaty lub dostawy.
- 3.2. Wymagany kapitał wynosi 8 % wartości papierów wartościowych lub gotówki należnej instytucji, pomnożone przez wagę ryzyka właściwą dla danego kontrahenta.

Umowy z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu i transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych

- 4.1. W przypadku umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu i transakcji udzielania pożyczek papierów wartościowych, które obejmują papiery zaliczone do portfela handlowego, instytucje obliczają różnicę pomiędzy wartością rynkową papierów przekazanych a kwotą otrzymaną lub wartością rynkową przyjętego zabezpieczenia — wówczas gdy różnica ta jest wartością dodatnią. W przypadku umów z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu i transakcji zaciągania pożyczek papierów wartościowych instytucje obliczają różnicę pomiędzy kwotą przekazaną lub wartością rynkową przedłożonego zabezpieczenia a wartością rynkową papierów otrzymanych — wówczas gdy różnica ta jest wartością dodatnią.

Właściwe władze podejmują środki w celu zapewnienia, że nadwyżka wartości przedłożonego zabezpieczenia nad wartością papierów mieści się w dopuszczalnych granicach.

Ponadto właściwe władze mogą zezwolić instytucjom nie włączać nadwyżki wartości zabezpieczenia do wyliczeń opisanych w pierwszych dwóch zdaniach niniejszego ustępu, jeśli kwota tej nadwyżki objęta jest gwarancją, która w każdym przypadku zapewnia, iż nadwyżka ta zostanie zwrócona stronie przedkładającej zabezpieczenie w przypadku niewykonania zobowiązań przez kontrahenta.

Przy wyliczaniu wartości rynkowej środków przekazanych lub otrzymanych oraz zabezpieczenia uwzględnia się również narosłe odsetki.

- 4.2. Wymagany kapitał wynosi 8 % kwoty wyliczonej zgodnie z ust. 4.1, pomnożone przez wagę ryzyka właściwą dla danego kontrahenta.

Pozagiełdowe instrumenty pochodne

5. W celu wyliczenia wymogu kapitałowego w zakresie pozagiełdowych instrumentów pochodnych — w przypadku kontraktów stopy procentowej i kontraktów wymiany walutowej instytucje stosują przepisy załącznika II do dyrektywy 89/647/EWG; w przypadku zakupionych opcji pozagiełdowych na akcje oraz zabezpieczonych gwarancji subskrypcyjnych instytucje traktują te instrumenty na zasadach określonych w załączniku II do dyrektywy 89/647/EWG dla kontraktów wymiany walutowej.

Wagi ryzyka, które należy zastosować wobec poszczególnych kontrahentów, określa się zgodnie z art. 2 pkt 9 niniejszej dyrektywy.

INNE

6. Wymogi kapitałowe określone w dyrektywie 89/647/EWG stosuje się do zaangażowań z tytułu opłat, prowizji, odsetek, dywidend i depozytów gwarancyjnych wymaganych przy giełdowych kontraktach terminowych i opcyjnych, które nie są objęte tym załącznikiem ani załącznikiem I, nie są odejmowane od funduszy własnych stosownie do ust. 2 lit. d) załącznika V i są bezpośrednio związane z pozycjami zaliczonymi do portfela handlowego.

Wagi ryzyka, które należy zastosować wobec poszczególnych kontrahentów, określa się zgodnie z art. 2 pkt 9 niniejszej dyrektywy.

ZAŁĄCZNIK III

RYZYO WALUTOWE

1. Jeśli całkowita pozycja walutowa netto danej instytucji, wyliczona zgodnie z niżej przedstawioną procedurą, przekracza 2 % sumy funduszy własnych, należy kwotę przewyższającą 2 % pomnożyć przez 8 % celem wyliczenia funduszy własnych wymaganych na pokrycie ryzyka walutowego.
2. Stosuje się dwa etapy wyliczania.
- 3.1. Po pierwsze, należy wyliczyć otwartą pozycję walutową netto instytucji w każdej walucie (łącznie z walutą bilansową). Pozycja ta stanowi saldo następujących składników (o wartości dodatniej lub ujemnej):
 - bieżąca pozycja walutowa netto (tj. wszystkie pozycje aktywów pomniejszone o wszystkie pozycje pasywów w danej walucie, w tym narosłe odsetki),
 - terminowa pozycja walutowa netto (tj. wszystkie kwoty do otrzymania pomniejszone o wszystkie kwoty do zapłacenia z tytułu transakcji terminowych, w tym terminowe kontrakty giełdowe wymiany walutowej [typu „futures”] i kwoty nominalne transakcji zamiany waluty, których nie ujęto w pozycji bieżącej),
 - nieodwołalne gwarancje (i inne instrumenty podobne), gdy istnieje pewność, że wymagana będzie realizacja zobowiązań z tytułu tych gwarancji,
 - kwoty netto przyszłych przychodów i kosztów, które nie zostały jeszcze naliczone, lecz już zostały w pełni zabezpieczone (za uprzednią zgodą właściwych władz instytucje mogą uwzględnić w tym miejscu kwoty netto przyszłych przychodów i kosztów, które nie zostały jeszcze wykazane w księgach rachunkowych instytucji, lecz już zostały w pełni zabezpieczone terminowymi transakcjami walutowymi). W takich przypadkach należy stosować tę zasadę w sposób ciągły,
 - równowartość netto współczynnika delta (lub opartej na współczynniku delta) całego portfela opcji walutowych,
 - wartość rynkowa innych opcji (niewalutowych),
 - natomiast wszelkie pozycje celowo otwarte przez instytucje, aby zabezpieczyć się przed negatywnym wpływem kursów wymiany na współczynniki kapitałowe, można wyłączać z wyliczeń otwartych pozycji walutowych netto. Takie pozycje powinny mieć charakter nieoperacyjny, strukturalny, zaś wyłączenie ich, jak również wszelkie zmiany zasad takich wyłączeń, wymagają zgody właściwych władz. W taki sam sposób, z zastrzeżeniem tych samych warunków, można traktować otwarte pozycje walutowe instytucji, które wiążą się z pozycjami już odjętymi, przy wyliczeniu funduszy własnych.
- 3.2. Właściwe władze mają prawo zezwolić instytucjom na stosowanie metody zaktualizowanej wartości netto przy wyliczaniu otwartych pozycji netto w każdej walucie.
4. Po drugie, należy przeliczyć na walutę bilansową po kursie bieżącym pozycje netto długie i krótkie w każdej walucie, z wyjątkiem samej waluty bilansowej. Te pozycje są następnie oddzielnie zsumowane, aby określić sumę pozycji netto krótkich i sumę pozycji netto długich. Wyższa z tych dwóch zsumowanych wielkości stanowi całkowitą pozycję walutową netto danej instytucji.
5. Niezależnie od przepisów ust. 1-4 do czasu dalszej koordynacji właściwe władze mogą do celów niniejszego załącznika wymagać od instytucji stosowania procedur alternatywnych bądź też zezwolić na stosowanie takich procedur.
6. Po pierwsze, właściwe władze mogą zezwolić instytucjom na przestrzeganie niższych wymogów kapitałowych aniżeli wynikających z zastosowania przepisów ust. 1-4 względem pozycji w walutach silnie ze sobą skorelowanych. Właściwe władze mogą uznać dwie waluty za silnie ze sobą skorelowane jedynie wówczas, gdy prawdopodobieństwo — obliczone na podstawie dziennych kursów obowiązujących w ciągu poprzednich trzech lub pięciu lat — iż ewentualna strata poniesiona z tytułu utrzymania przeciwnych pozycji jednostkowej wysokości w tych walutach nie przekroczy w ciągu następnych dziesięciu dni roboczych 4 % wartości takiej pozycji dopasowanej (po przeliczeniu na walutę bilansową), wynosi przynajmniej 99 % — w przypadku badania okresu trzyletniego, lub 95 % — w przypadku badania okresu pięcioletniego. Fundusze własne wymagane w stosunku do pozycji dopasowanej w dwóch walutach silnie ze sobą skorelowanych wynoszą 4 % wartości tej pozycji dopasowanej. W stosunku do pozycji niedopasowanych w walutach silnie ze sobą skorelowanych i wszelkich pozycji w innych walutach wymagany kapitał wynosi 8 % wyższej z

dwóch kwot — sumy pozycji netto krótkich i sumy pozycji netto długich, po odjęciu pozycji dopasowanych w walutach silnie ze sobą skorelowanych.

7. Po drugie, właściwe władze mogą do celów niniejszego załącznika zezwolić instytucjom na stosowanie metody alternatywnej wobec metod przedstawionych w ust. 1-6. Wymóg kapitałowy wyliczony za pomocą takiej metody musi być dostateczny, aby:
 - i) przewyższyć ewentualne straty, które wystąpiłyby w przynajmniej 95 % kroczących dekad roboczych w ciągu poprzednich pięciu lat, bądź też w przynajmniej 99 % kroczących dekad roboczych w ciągu poprzednich trzech lat, gdyby instytucja rozpoczęła każdą taką dekadę z pozycjami, które aktualnie posiada;
 - ii) na podstawie analizy ruchów kursów wymiany podczas wszystkich kroczących dekad roboczych w ciągu poprzednich pięciu lat — przewyższyć prawdopodobną stratę w ciągu następnej dekady roboczej z częstotliwością przynajmniej 95 %, bądź też, na podstawie analizy ruchów kursów wymiany tylko w okresie trzyletnim — przewyższyć prawdopodobną stratę z częstotliwością przynajmniej 99 %;
 - iii) niezależnie od wielkości ustalonych stosownie do ppkt i) lub ii) — przewyższyć kwotę 2 % otwartej pozycji netto wyliczonej zgodnie z metodą przedstawioną w ust. 4.
8. Po trzecie, właściwe władze mogą zezwolić instytucjom na wyłączanie z wyliczeń przeprowadzanych zgodnie z jedną z metod określonych w ust. 1-7 pozycji w walucie objętej prawnie obowiązującą umową międzyrządową, która ogranicza pasmo wahań tej waluty w stosunku do innych walut objętych tą umową. Instytucje wyliczają swoje pozycje dopasowane w takich walutach i stosują wobec tych pozycji wymóg kapitałowy nie niższy niż 50 % dopuszczalnej granicy wahań określonej dla danych walut w umowie międzyrządowej. Pozycje niedopasowane w tych walutach traktowane są na zasadach stosowanych wobec innych walut.

Niezależnie od przepisu pierwszego akapitu właściwe władze mogą zezwolić na ustalenie wymogu kapitałowego w stosunku do dopasowanych pozycji w walutach Państw Członkowskich uczestniczących w drugim etapie Europejskiej Unii Walutowej na poziomie 1,6 % wartości takich pozycji dopasowanych.
9. Właściwe władze powiadamiają Radę i Komisję o ewentualnych metodach wyliczania, których stosowanie do celów ust. 6-8 władze te uznały za wymagane lub dopuszczalne.
10. Komisja przedstawia Radzie sprawozdanie o metodach, o których mowa w ust. 9, a w przypadku gdy będzie to konieczne, z właściwym uwzględnieniem nowych zjawisk międzynarodowych, zaproponuje bardziej skoordynowane zasady traktowania ryzyka walutowego.
11. Pozycje netto w walutach syntetycznych można rozłożyć na poszczególne waluty składowe według proporcji aktualnie obowiązujących.

ZAŁĄCZNIK IV

INNE RYZYKO

Przedsiębiorstwa inwestycyjne mają obowiązek utrzymywania funduszy własnych na poziomie odpowiadającym 25 % stałych kosztów ogólnych w roku poprzednim. Właściwe władze mogą zmodyfikować ten wymóg w wypadku istotnej zmiany działalności przedsiębiorstwa od roku poprzedniego. Gdy przedsiębiorstwo nie prowadzi jeszcze działalności przez pełny rok, wliczając dzień uruchomienia tej działalności, wymóg ten wynosi 25 % stałych kosztów ogólnych założonych w biznesplanie, chyba że władze zażądają skorygowania tego planu.

ZAŁĄCZNIK V

FUNDUSZE WŁASNE

1. Definicja funduszy własnych przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych odpowiada definicji zawartej w dyrektywie 89/299/EWG.

Jednak do celów niniejszej dyrektywy przedsiębiorstwa, które nie posiadają jednej z form prawnych określonych w art. 1 ust. 1 czwartej dyrektywy Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r., wydanej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu, w sprawie rocznych sprawozdań finansowych określonych rodzajów spółek ⁽¹⁾, zostają uznane za objęte zakresem dyrektywy Rady 86/635/EWG z dnia 8 grudnia 1986 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych ⁽²⁾.

2. Niezależnie od przepisu ust. 1 właściwe władze mogą zezwolić instytucjom, które mają obowiązek przestrzegania wymogów w zakresie funduszy własnych określonych w załącznikach I, II, III, IV i VI, na stosowanie alternatywnej definicji jedynie do celów spełniania tych wymogów. Żadna część funduszy własnych przeznaczonych na ten cel nie może być równocześnie wykorzystana do spełniania innych wymogów w zakresie funduszy własnych. Definicja alternatywna funduszy własnych obejmuje pozycje niżej określone w lit. a), b) i c), pomniejszone o pozycję lit. d), przy czym o wymogu odejmowania tej ostatniej pozycji decydują właściwe władze:

- a) fundusze własne zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie 89/299/EWG, z wyłączeniem tylko art. 2 ust. 1 pkt 12 i 13 tej dyrektywy w przypadku firm, które mają obowiązek odejmowania pozycji lit. d) niniejszego ustępu od sumy pozycji lit. a), b) i c) niniejszego ustępu;
- b) przychody netto instytucji z operacji portfela handlowego, z potrąceniem wszelkich dających się przewidzieć obciążeń lub dywidend, pomniejszone o straty netto z innej działalności, pod warunkiem że żadna taka kwota nie została już wliczona do pozycji lit. a) niniejszego ustępu stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2 lub 11 dyrektywy 89/299/EWG;
- c) zobowiązania podporządkowane i/lub pozycje, o których mowa w ust. 5, z zastrzeżeniem warunków nałożonych w ust. 3–7;
- d) aktywa niepiłynne w rozumieniu definicji zawartej w ust. 8.

3. Zobowiązania podporządkowane, o których mowa w ust. 2 lit. c), muszą charakteryzować się pierwotnym terminem wymagalności przynajmniej dwóch lat. Zobowiązania te muszą być w pełni wpłacone, a umowa pożyczki nie może zawierać żadnych klauzul stanowiących o tym, że w określonych okolicznościach, innych od likwidacji instytucji, zobowiązanie takie podlegać będzie spłacie przed terminem umownym, chyba że właściwe władze udzielią zgody na taką spłatę. Nie wolno spłacać ani kapitału, ani odsetek od zobowiązań podporządkowanych, jeśli taka spłata spowodowałaby obniżenie funduszy własnych danej instytucji do poziomu poniżej 100 % łącznych wymogów kapitałowych.

Ponadto instytucje mają obowiązek powiadomienia właściwych organów o wszystkich spłatach zobowiązań podporządkowanych, gdy tylko fundusze własne spadną poniżej poziomu 120 % łącznych wymogów kapitałowych.

4. Zobowiązania podporządkowane, o których mowa w ust. 2 lit. c), nie mogą przewyższać maksymalnego pułapu 150 % funduszy własnych podstawowych pozostających na spełnianie wymogów określonych w załącznikach I, II, III, IV i VI, a mogą zbliżyć się do tego pułapu jedynie w szczególnych okolicznościach, uznanych za dopuszczalne przez odpowiednie władze.
5. Właściwe władze mogą zezwolić instytucjom na zastąpienie zobowiązań podporządkowanych, o których mowa w ust. 3 i 4, pozycjami określonymi w art. 2 ust. 1 pkt 3 i 5-8 dyrektywy 89/299/EWG.
6. Właściwe władze mogą zezwolić przedsiębiorstwom inwestycyjnym na przekroczenie pułapu zobowiązań podporządkowanych wprowadzonego przepisem ust. 4, o ile władze te uznają to za adekwatne w kategoriach ostrożnościowych i pod warunkiem że suma łączna zobowiązań podporządkowanych i pozycji, o których mowa w ust. 5, nie przewyższa 200 % funduszy własnych podstawowych pozostających na spełnianie wymogów określonych w załącznikach I, II, III, IV i VI lub 250 % tej kwoty, jeśli przedsiębiorstwa inwestycyjne odejmują pozycję 2 lit. d), określoną w ust. 2, przy wyliczaniu swoich funduszy własnych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 222 z 14.8.1978, str. 11. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 90/605/EWG (Dz.U. L 317 z 16.11.1990, str. 60).

⁽²⁾ Dz.U. L 372 z 31.12.1986, str. 1.

7. Właściwe władze mogą zezwolić instytucjom kredytowym na przekroczenie pułapu zobowiązań podporządkowanych wprowadzonego przepisem ust. 4, o ile władze te uznają to za adekwatne w kategoriach ostrożnościowych i pod warunkiem że suma łączna zobowiązań podporządkowanych i pozycji, o których mowa w ust. 5, nie przewyższa 250 % funduszy własnych podstawowych pozostających na spełnianie wymogów określonych w załącznikach I, II, III i VI.
8. Aktywa niepiśmienne obejmują:
- rzeczowy majątek trwały (z wyjątkiem wartości gruntów i budynków w tej mierze, w jakiej zezwolono na pomniejszenie nimi wartości kredytów, które zabezpieczają),
 - akcje i udziały w instytucjach kredytowych i finansowych, łącznie z pożyczkami podporządkowanymi udzielonymi tym instytucjom, które zaliczane są do funduszy własnych tych instytucji, chyba że zostały one odjęte od funduszy własnych stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 12 i 13 dyrektywy 89/299/EWG bądź też stosownie do ust. 9 ppkt iv) niniejszego załącznika.
- W przypadku gdy akcje i udziały w instytucji kredytowej lub innej instytucji finansowej są posiadane tymczasowo z tytułu podjętego programu pomocy mającego na celu restrukturyzację finansową i uratowanie takiej instytucji, właściwe władze mogą odstąpić od takiej klasyfikacji tych pozycji. Władze te mogą odstąpić od tej klasyfikacji również w przypadku akcji zaliczonych do portfela handlowego przedsiębiorstwa inwestycyjnego,
- akcje, udziały i inne lokaty kapitałowe w przedsiębiorstwach nie będących instytucjami kredytowymi lub innymi instytucjami finansowymi, gdy pozycje te nie są łatwo zbywalne,
 - ujemną wartość kapitału przedsiębiorstw zależnych,
 - udzielone lokaty, z wyjątkiem tych, które można wycofać w ciągu 90 dni, a także wpłat dokonanych w związku z obowiązkiem utrzymywania depozytów gwarancyjnych zabezpieczających terminowe kontrakty i opcje giełdowe,
 - kredyty i inne należności, z wyjątkiem należności wymagalnych w ciągu 90 dni,
 - zapasy rzeczowe, chyba że podlegają one wymogom kapitałowym określonym w art. 4 ust. 2, pod warunkiem że takie wymogi nie są mniej wymagające od tych nałożonych przepisem art. 4 ust. 1 ppkt iii).
9. Przedsiębiorstwa inwestycyjne należące do grupy kapitałowej, wobec której odstąpiono od wymogu nadzoru skonsolidowanego na mocy art. 7 ust. 4, wyliczają fundusze własne zgodnie z ust. 1-8, z zastrzeżeniem następujących zmian:
- i) firmy te odejmują od kwoty funduszy własnych aktywa niepiśmienne, o których mowa w ust. 2 lit. d);
 - ii) wyłączenie, o którym mowa w ust. 2 lit. a), nie obejmuje tych składników pozycji określonych w art. 2 ust. 1 pkt 12 i 13 dyrektywy 89/299/EWG, które przedsiębiorstwo inwestycyjne posiada względem podmiotów objętych konsolidacją zgodnie z art. 2 ust. 2 niniejszej dyrektywy;
 - iii) limity, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. a) i b) dyrektywy 89/299/EWG, wylicza się w odniesieniu do funduszy własnych podstawowych pomniejszonych o te składniki pozycji określonych w art. 2 ust. 1 pkt 12 i 13 dyrektywy 89/299/EWG, o których mowa w ppkt ii) a które stanowią część funduszy własnych podstawowych danych przedsiębiorstw;
 - iv) do celów niniejszego załącznika, a w szczególności ust. 4-7, składniki pozycji określonych w art. 2 ust. 1 pkt 12 i 13 dyrektywy 89/299/EWG, o których mowa w ppkt iii), pomniejszają fundusze własne podstawowe, a nie sumę wszystkich pozycji zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 lit. c) tejże dyrektywy.
-

ZAŁĄCZNIK VI

KONCENTRACJA ZAANGAŻOWAŃ

1. Instytucje, o których mowa w art. 5 ust. 2, monitorują i kontrolują swoje zaangażowania wobec pojedynczych klientów i grup powiązanych ze sobą klientów, w rozumieniu definicji zawartej w dyrektywie 92/121/EWG, z zastrzeżeniem poniższych zmian.
2. Zaangażowanie wobec pojedynczego klienta wynikające z działalności zaliczonej do portfela handlowego wylicza się poprzez zsumowanie następujących pozycji ppkt i), ii) i iii):
 - i) nadwyżki pozycji długich danej instytucji nad pozycjami krótkimi (gdy jest to wartość dodatnia) we wszystkich instrumentach finansowych wyemitowanych przez danego klienta (pozycję netto w każdym instrumencie wylicza się według metod określonych w załączniku I);
 - ii) zaangażowanie instytucji z tytułu gwarantowania emisji instrumentów dłużnych lub akcji, które w tym przypadku stanowi zaangażowanie netto (tj. pomniejszone o te pozycje, które zostały subskrybowane lub regwarantowane przez strony trzecie na podstawie formalnych umów) zmniejszone poprzez zastosowanie współczynników korygujących określonych w ust. 39 załącznika I.

Do czasu dalszej koordynacji właściwe władze wymagają od instytucji, aby ustanowiły systemy monitorowania i kontroli zaangażowań z tytułu gwarantowania emisji w okresie pomiędzy podjęciem początkowego zobowiązania gwarancyjnego a pierwszym dniem roboczym, uwzględniając ryzyko związane z danym rynkiem;
 - iii) zaangażowanie wobec danego klienta z tytułu transakcji, umów i kontraktów, o których mowa w załączniku II, przy czym zaangażowanie to oblicza się w sposób określony w tym załączniku, jednak bez zastosowania wag ryzyka kontrahenta.
3. Zaangażowanie wobec grupy powiązanych ze sobą klientów z tytułu działalności zaliczonej do portfela handlowego wylicza się następnie poprzez zsumowanie ustalonych zgodnie z ust. 2 zaangażowań wobec pojedynczych klientów wchodzących w skład tej grupy.
4. Łączne zaangażowanie wobec pojedynczego klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów wylicza się poprzez zsumowanie zaangażowania z tytułu działalności zaliczonej do portfela handlowego i zaangażowania z tytułu działalności niezaliczonej do tego portfela, uwzględniając przepisy art. 4 ust. 6-12 dyrektywy 92/121/EWG. W celu wyliczenia zaangażowania z tytułu działalności niezaliczonej do portfela handlowego instytucje przyjmują, iż zaangażowanie wynikające z aktywów, które pomniejszają fundusze własne zgodnie z ust. 2 lit. d) załącznika V, wynosi zero.
5. Łączne zaangażowania instytucji wobec pojedynczych klientów i grup powiązanych ze sobą klientów, wyliczone stosownie do ust. 4, należy zgłaszać właściwym organom zgodnie z art. 3 dyrektywy 92/121/EWG.
6. Suma zaangażowań wobec pojedynczych klientów i grup powiązanych ze sobą klientów podlega limitom określonym w art. 4 dyrektywy 92/121/EWG, z zastrzeżeniem przepisów przejściowych zawartych w art. 6 tejże dyrektywy.
7. Niezależnie od przepisu ust. 6 właściwe władze mogą zezwolić, aby aktywa stanowiące roszczenia wobec przedsiębiorstw inwestycyjnych lub uznanych przedsiębiorstw inwestycyjnych państw trzecich, inne zaangażowania wobec takich firm oraz zaangażowania wobec uznanych izb rozliczeniowych i giełd prowadzących obrót instrumentami finansowymi były traktowane na tych samych zasadach, na jakich traktuje się zaangażowania wobec instytucji kredytowych zgodnie z art. 4 ust. 7 lit. i), ust. 9 i 10 dyrektywy 92/121/EWG.
8. Właściwe władze mogą udzielać zgody na przekroczenie limitów określonych w art. 4 dyrektywy 92/121/EWG, o ile spełnione są równocześnie następujące warunki:
 - 1) zaangażowanie wobec danego klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów z tytułu działalności niezaliczonej do portfela handlowego nie przekracza limitów określonych w dyrektywie 92/121/EWG, wyliczonych na podstawie definicji funduszy własnych zawartej w dyrektywie 89/299/EWG, a więc nadmierne zaangażowanie wynika w całości z działalności zaliczonej do portfela handlowego;
 - 2) przedsiębiorstwo spełnia dodatkowy wymóg kapitałowy odnośnie do nadmiernego zaangażowania przewyższającego limity określone w art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy 91/121/EWG. Wymóg ten oblicza się poprzez wyodrębnienie tych składników łącznego zaangażowania wobec klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów z tytułu działalności zaliczonej do portfela handlowego, którym przypisano najwyższe wymogi w zakresie ryzyka szczególnego zgodnie z załącznikiem I i/lub podlegają wymogom określonym w załączniku II, a których suma łączna odpowiada kwocie nadmiernego zaangażowania, o którym mowa w ust. 8 pkt 1; o ile nadmierne zaangażowanie nie trwa dłużej niż dziesięć dni, dodatkowy wymóg kapitałowy w stosunku do tych składników wynosi 200 % wymogów, o których mowa w poprzednim zdaniu.

Po upływie dziesięciu dni od chwili przekroczenia limitów należy przypisać składniki tego nadmiernego zaangażowania, wyodrębnione zgodnie z powyższymi kryteriami, do odpowiedniego wiersza kolumny 1 niżej przedstawionej tabeli, w kolejności od najniższych do najwyższych wymogów w zakresie ryzyka szczególnego ustalonych zgodnie z załącznikiem I i/lub wymogów określonych w załączniku II. Instytucja musi następnie spełnić dodatkowy wymóg kapitałowy równy sumie łącznej ustalonych dla tych składników wymogów w zakresie ryzyka szczególnego zgodnie z załącznikiem I i/lub wymogów określonych w załączniku II, pomnożonych przez odpowiednie współczynniki określone w kolumnie 2;

Tabela

Nadmierne zaangażowanie (udział zaangażowania w funduszach własnych)	Współczynniki
(1)	(2)
Do 40 %	200 %
40 60 %	300 %
60 80 %	400 %
80 100 %	500 %
100 250 %	600 %
Powyżej 250 %	900 %

- 3) w przypadku gdy upłynęło do dziesięciu dni od chwili przekroczenia limitów, nadmierne zaangażowanie wobec danego klienta lub danej grupy powiązanych ze sobą klientów z tytułu działalności zaliczonej do portfela handlowego nie może przewyższać 500 % funduszy własnych instytucji;
 - 4) suma wszystkich nadmiernych zaangażowań, które trwają dłużej niż dziesięć dni, nie może przewyższać 600 % funduszy własnych instytucji;
 - 5) instytucje mają obowiązek zgłaszania właściwym organom, raz na trzy miesiące, wszystkich przypadków przekroczenia limitów określonych w art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy 91/121/EWG w ciągu minionych trzech miesięcy. W każdym przypadku przekroczenia limitów należy podać kwotę nadmiernego zaangażowania i nazwę klienta.
9. Właściwe władze ustanawiają procedury, które zgłaszają Radzie i Komisji, aby uniemożliwić instytucjom celowe unikanie dodatkowych wymogów kapitałowych z tytułu zaangażowań przewyższających limity określone w art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy 91/121/EWG, które to zaangażowania trwają dłużej niż dziesięć dni, poprzez czasowe przeniesienie danych zaangażowań do innego przedsiębiorstwa, które należy bądź nie należy do tej samej grupy kapitałowej, i/lub poprzez przeprowadzanie sztucznych transakcji celem ukończenia jednego zaangażowania przed upływem dziesięciu dni i utworzenia nowego zaangażowania. Instytucje mają obowiązek wdrożenia systemów, które zapewnią, że każde przeniesienie zaangażowań powodujące takie skutki zostanie bezzwłocznie zgłoszone właściwym organom.
10. Właściwe władze mogą zezwolić instytucjom, którym udzielono zgody na stosowanie alternatywnej definicji funduszy własnych zgodnie z ust. 2 załącznika V, na stosowanie tej definicji do celów ust. 5, 6 i 8 niniejszego załącznika, pod warunkiem że dane instytucje będą oprócz tego miały obowiązek spełniania wszystkich wymogów zawartych w art. 3 i 4 dyrektywy 91/121/EWG odnośnie do zaangażowań z tytułu działalności niezaliczonej do portfela handlowego za pomocą funduszy własnych w rozumieniu definicji zawartej w dyrektywie 89/299/EWG.